

AMRFV

Training

SVERIGE

15 april 2026

Funded by
the European Union

Övergripande introduktion till EU:s och svenska regelverk kring antimikrobiella medel

Praktisk utbildning för djurhållare
och veterinärer: åtgärder för
hantering av antimikrobiella medel

Sverige, 15 april 2026

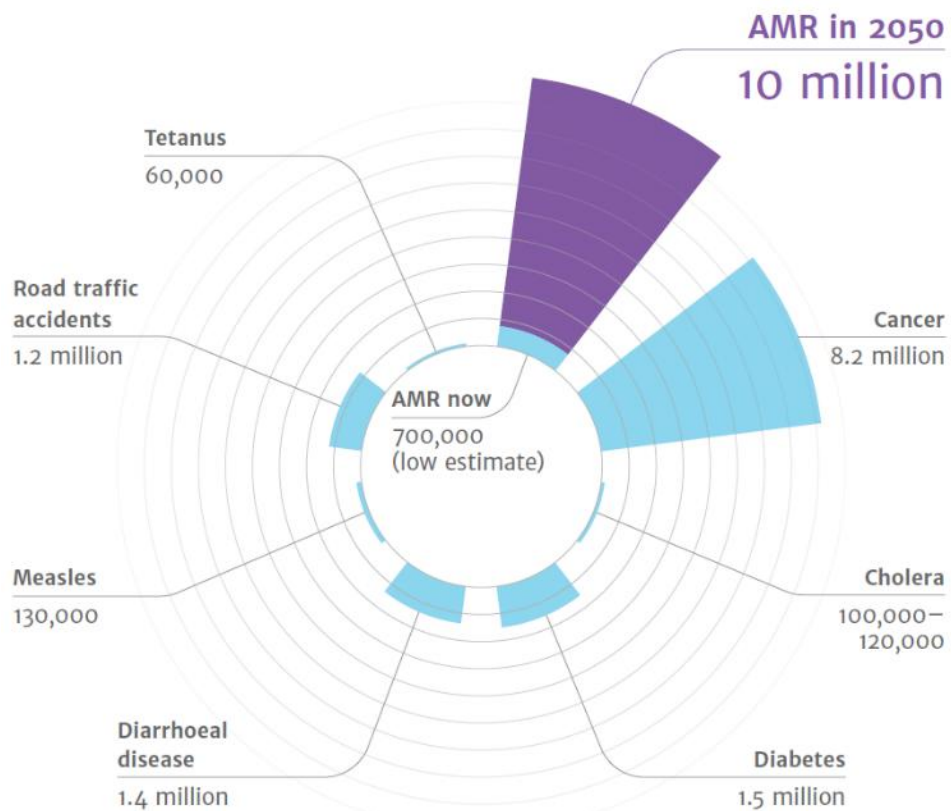

Funded by
the European Union

Ett globalt hot

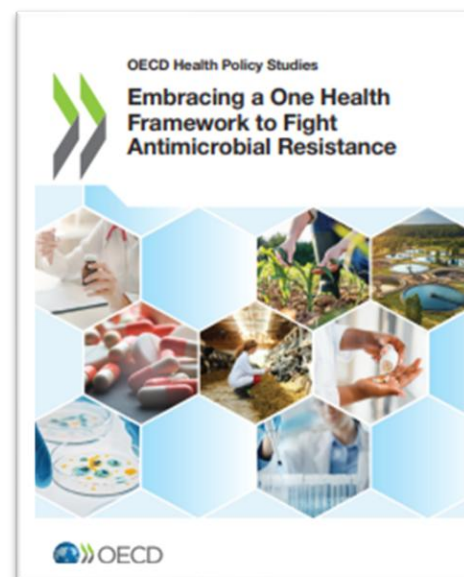
Uppskattat antal dödsfall orsakade av AMR år 2050 jämfört med nuvarande vanliga dödsorsaker

Ekonomisk påverkan

Uppskattad kostnad för antimikrobiell resistens inom hälso- och sjukvårdssystemen i Europa:

1,1 miljarder euro/år

Rapport 2023:

\$\$ ↑↑

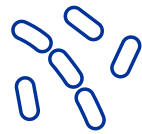

Vad är AMR och hur uppstår AMR?

Antimikrobiell resistens (AMR) uppstår när mikroorganismer (bakterier, virus eller svampar) som orsakar infektioner blir resistenta mot de läkemedel som används för att behandla dem.

Användning, överanvändning och felanvändning av antimikrobiella medel

Mikrober utvecklar resistens

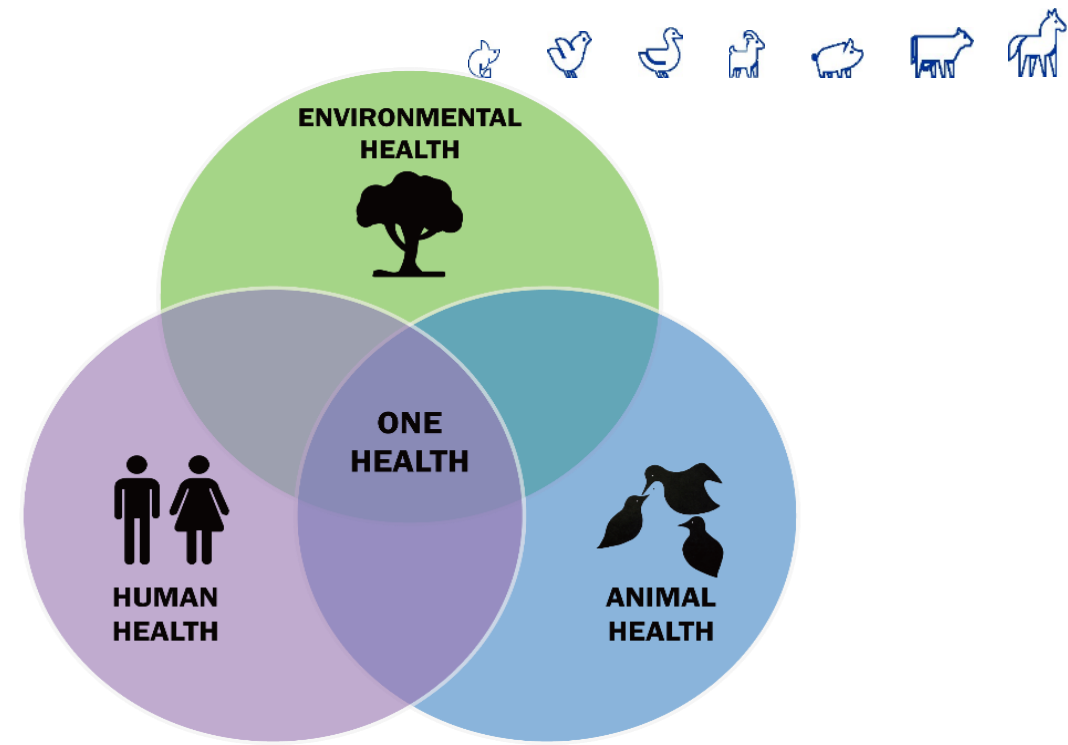
Antimikrobiella medel blir mindre effektiva

Sjukdomar sprids lättare, fortgår eller dödar

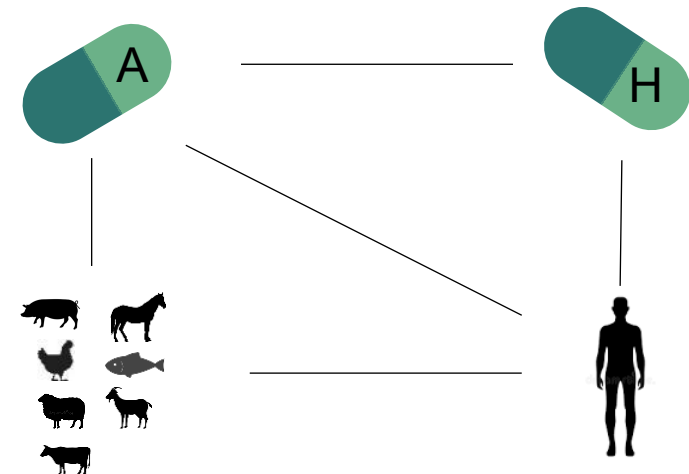

AMR förekommer hos människor, djur, växter och i miljön

Antibiotikaanvändning till djur

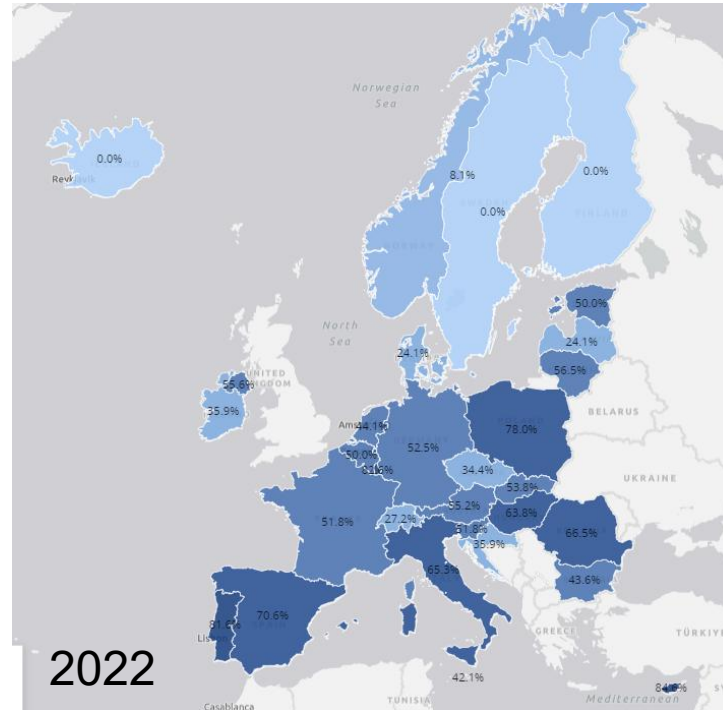
Antibiotikaanvändning till människor

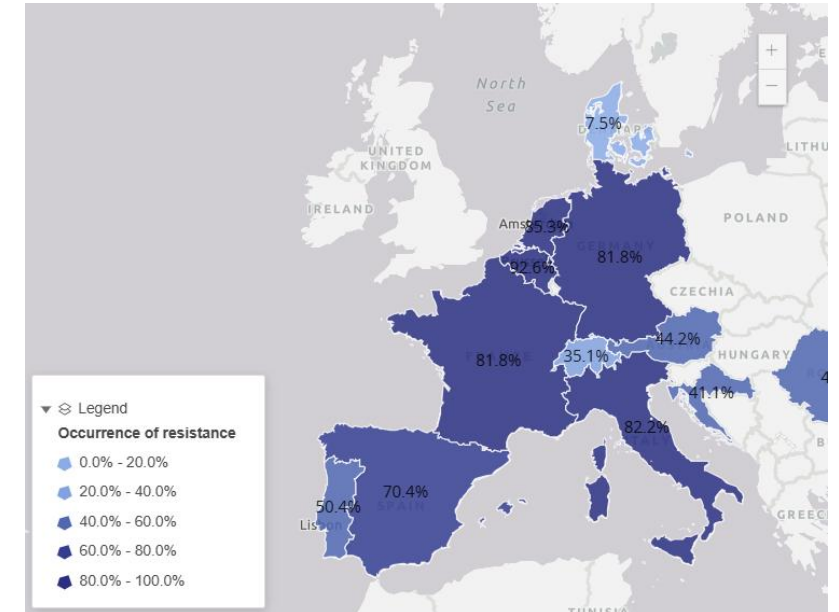

Resistens hotar folkhälsa och djurhälsa

EFSA:s översikt:

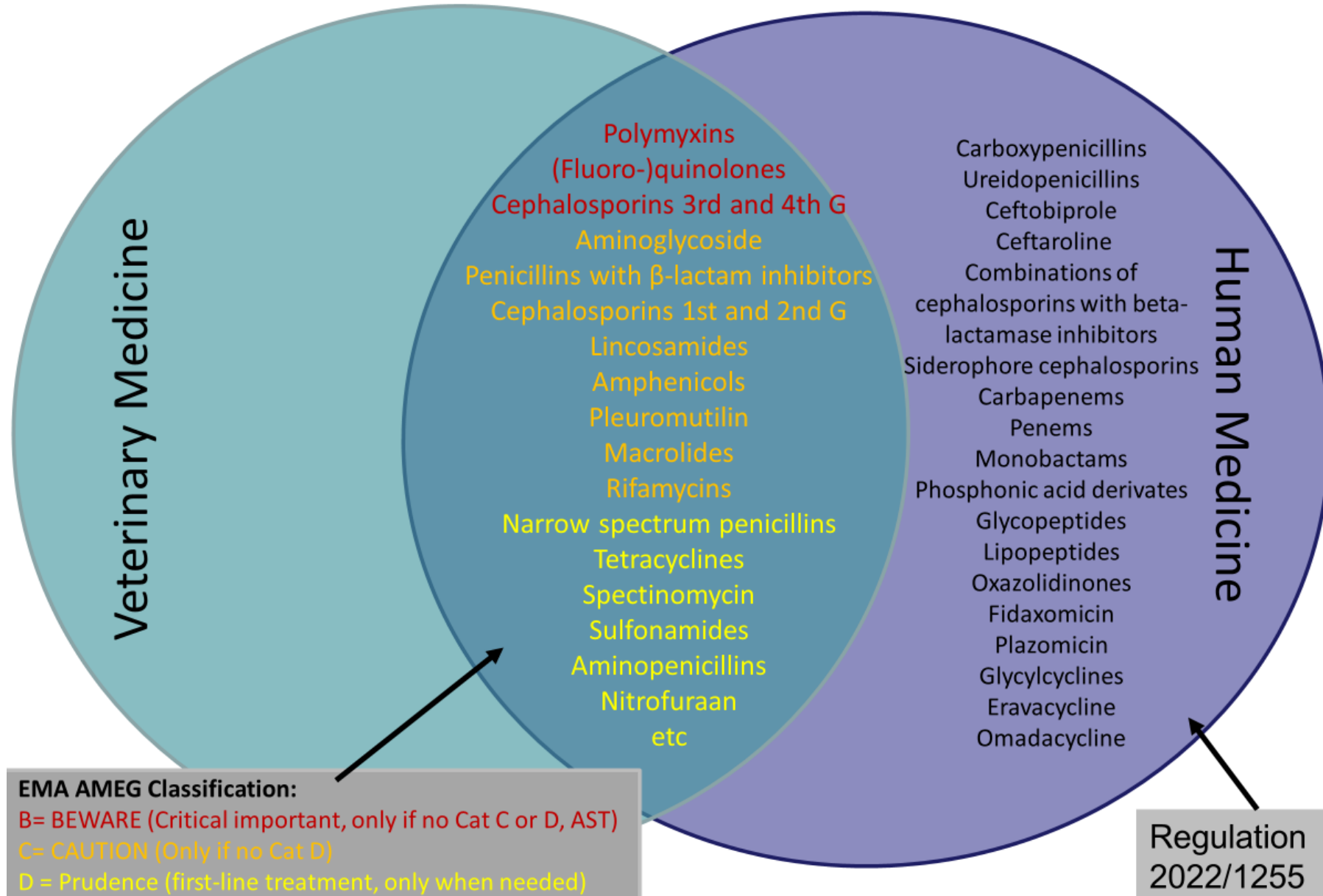

Förekomst av tetracyclinresistenta *Campylobacter jejuni* hos slaktkycklingar

Olika typer av antibiotika

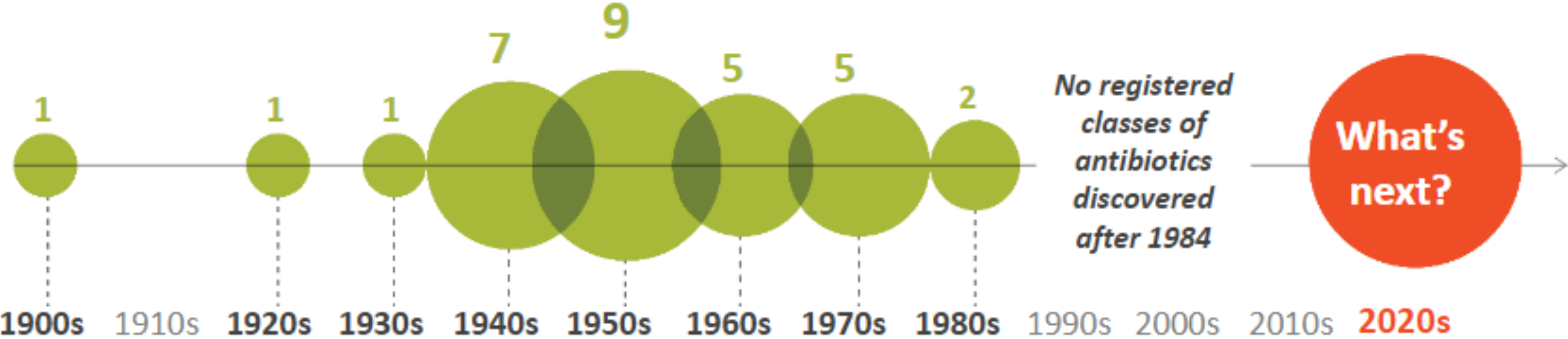

Vi måste se till att existerande antibiotika förblir effektiva!

Discovery of new antibiotics

More than 30-Year Void in Discovery of New Types of Antibiotics

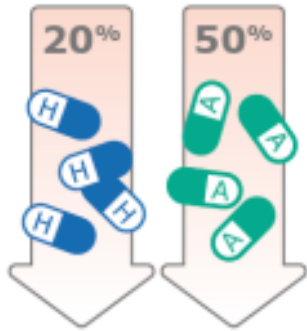
(Number of antibiotic classes discovered or patented)

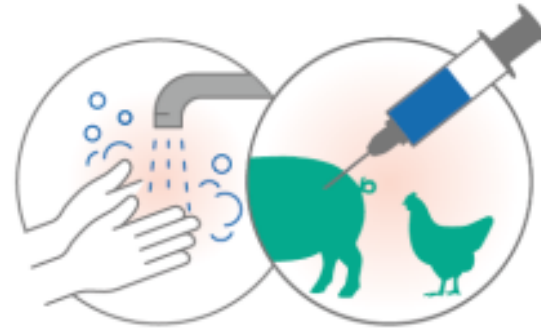
Source: ECA based on "A sustained and robust pipeline of new antibacterial drugs and therapies is critical to preserve public health", Pew Charitable Trusts, May 2016.

Vad kan vi göra?

Reduction in the use of antimicrobials
(overall reduction of 20% in people and 50% in animals)

Increased focus on infection prevention and control
(vaccination and better hygiene)

Responsible and prudent use of antimicrobials
(availability of diagnostic tests for selective use of antimicrobials and adherence to treatment guidelines)

Complementary data for future analysis of links between antimicrobial consumption and resistance

Targeted studies for understanding the transmission of antimicrobial resistance

- **Djurhälsolagstiftning** (förordning (EU) 2016/429 om överförbara djursjukdomar)

”Att förebygga är bättre än att bota”

Förebyggande strategi:

förbättring av djurhälso- och biosäkerhetsåtgärder, god jordbrukspraxis

Tydligt **ansvar** för alla aktörer när det gäller djurhälsa

- **Verksamhetsutövare** → säkerställer en hög nivå av djurhälsa och djurskydd samt biosäkerhet
- **Veterinärer** → ökar medvetenheten och bidrar till förebyggande och spridning av patogener
- **Ansvariga myndigheter** → skydda djurhälsa, människors hälsa, och miljön

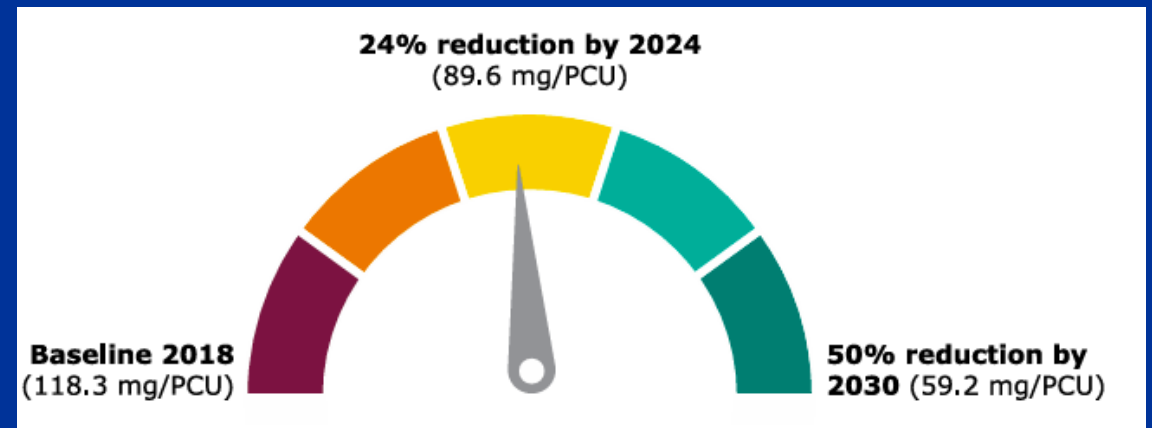
Prioritering av EU-åtgärder

- Regleringsverktyg/åtgärder för resistent patogener: ”sjukdomsorsakande”
- Åtgärder för förebyggande och kontroll av sjukdomar kan tillämpas (övervakning, bekämpning etc.)
- Rättslig grund Övervakning av antimikrobiell resistens hos djurpatogener

Målet ”från jord till bord”

50 % minskning av EU:s totala försäljning av antimikrobiella medel inom husdjursproduktion och vattenbruk senast 2030

Försäljningsrapportering (ESVAC) blir Försäljnings- och användningsrapportering ESUAvet

European Surveillance of Veterinary Antimicrobial Consumption (ESVAC) project: 2009-2023

Voluntary reporting of veterinary antibiotics sales data

Insamling av uppgifter om försäljning och användning av antimikrobiella läkemedel

Fr. o m. 2024 måste EU:s medlemsstater varje år rapportera försäljningsvolym och användning av antimikrobiella läkemedel för djur under det föregående året.

- EU-länderna måste börja samla in uppgifter om användningen av antimikrobiella medel till:
 - Nötkreatur, svin, fjäderfä → från och med 2023
 - Alla andra livsmedelsproducerande djur → från och med 2026
 - Hundar, katter och pälsdjur → från 2029
- Första EMA-rapporten 31 mars 2025, andra rapporten 31 december 2025 (för 2024)
- Uppgifterna specificeras för relevanta djurarter, kategorier eller stadier

Uppgifter ska samlas in för

1. Antidiarreika, antiinflammatoriska och antiinfektiva medel mot tarmstörningar
2. Gynekologiska antiinfektiva medel och antiseptiska medel
3. Antiinfektiva medel och antiseptiska medel för intrauterin användning
4. Antibakteriella medel för systemisk användning
5. Antibakteriella medel för intramammär användning
6. Medel mot protozoer (med antibakteriell effekt)
7. Antimykobakteriella medel för intramammär användning

European Sales and Use of Antimicrobials for Veterinary Medicine (ESUAvet) annual surveillance reports

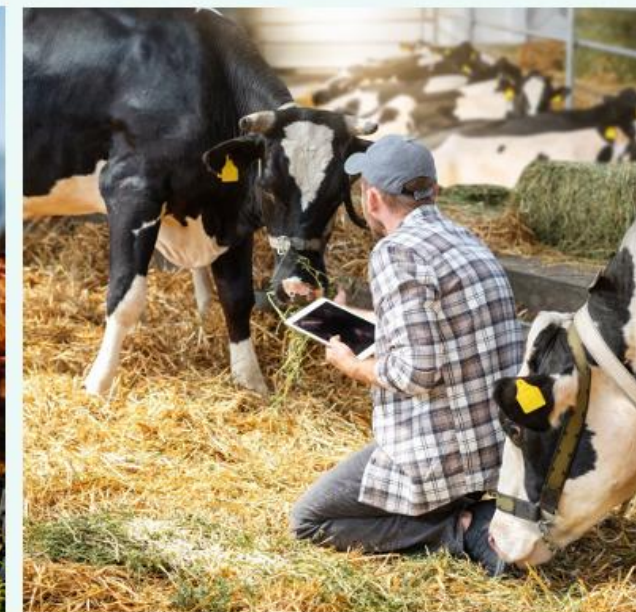
The European Sales and Use of Antimicrobials for Veterinary Medicine (ESUAvet) annual surveillance reports present data from across the European Union (EU) and European Economic Area (EEA) countries. The European Medicines Agency (EMA) centralises, analyses and publishes these data to monitor the EU's progress towards prudent use of antimicrobials in animals.

[Veterinary](#) [Antimicrobial resistance](#)

Första rapporten → 31 mars 2025. Data 2023.

Andra rapporten → 9 december 2025. Data 2024

Nästa rapport → december 2026

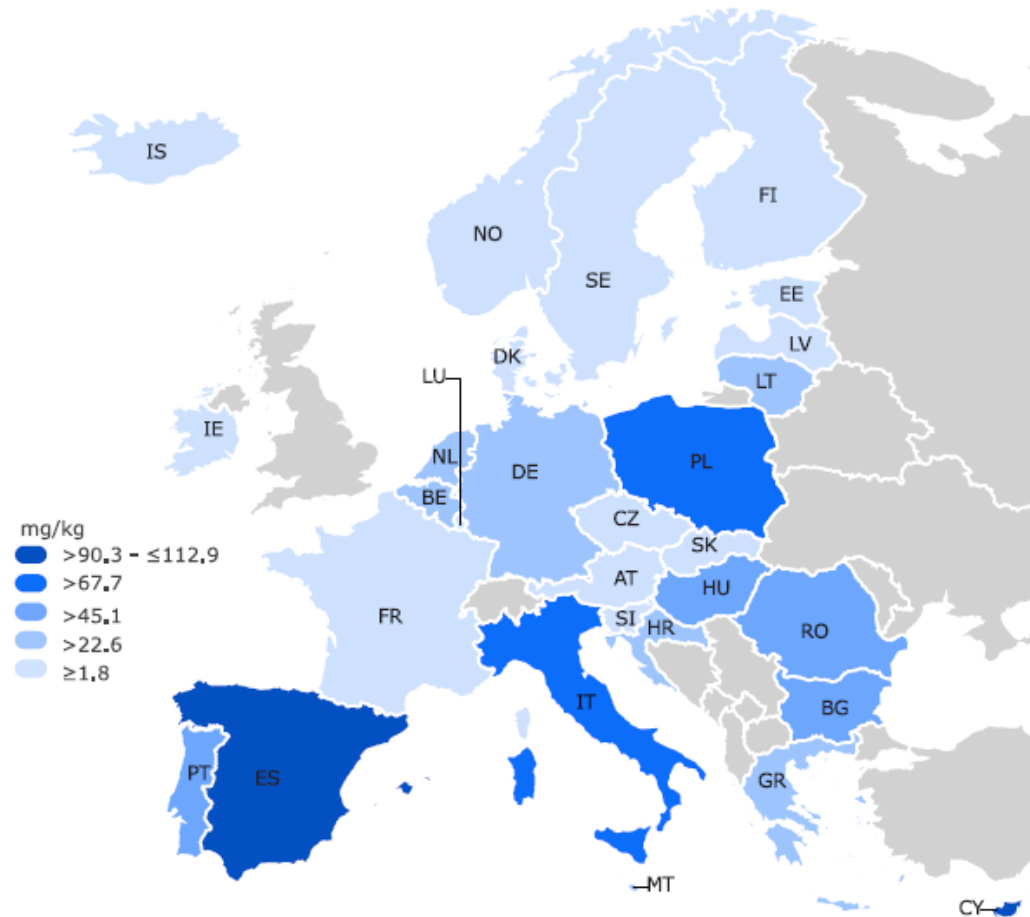

European sales and use of antimicrobials for veterinary medicine

Annual surveillance report for 2024

Försäljning av antimikrobiella veterinärmedicinska läkemedel för livsmedelsproducerande djur (mg/kg) i EU, Island och Norge 2024.

Figure 6. Sales of antimicrobial VMPs for food-producing animals (mg/kg) in the EU, Iceland and Norway, in 2024^{1,2}

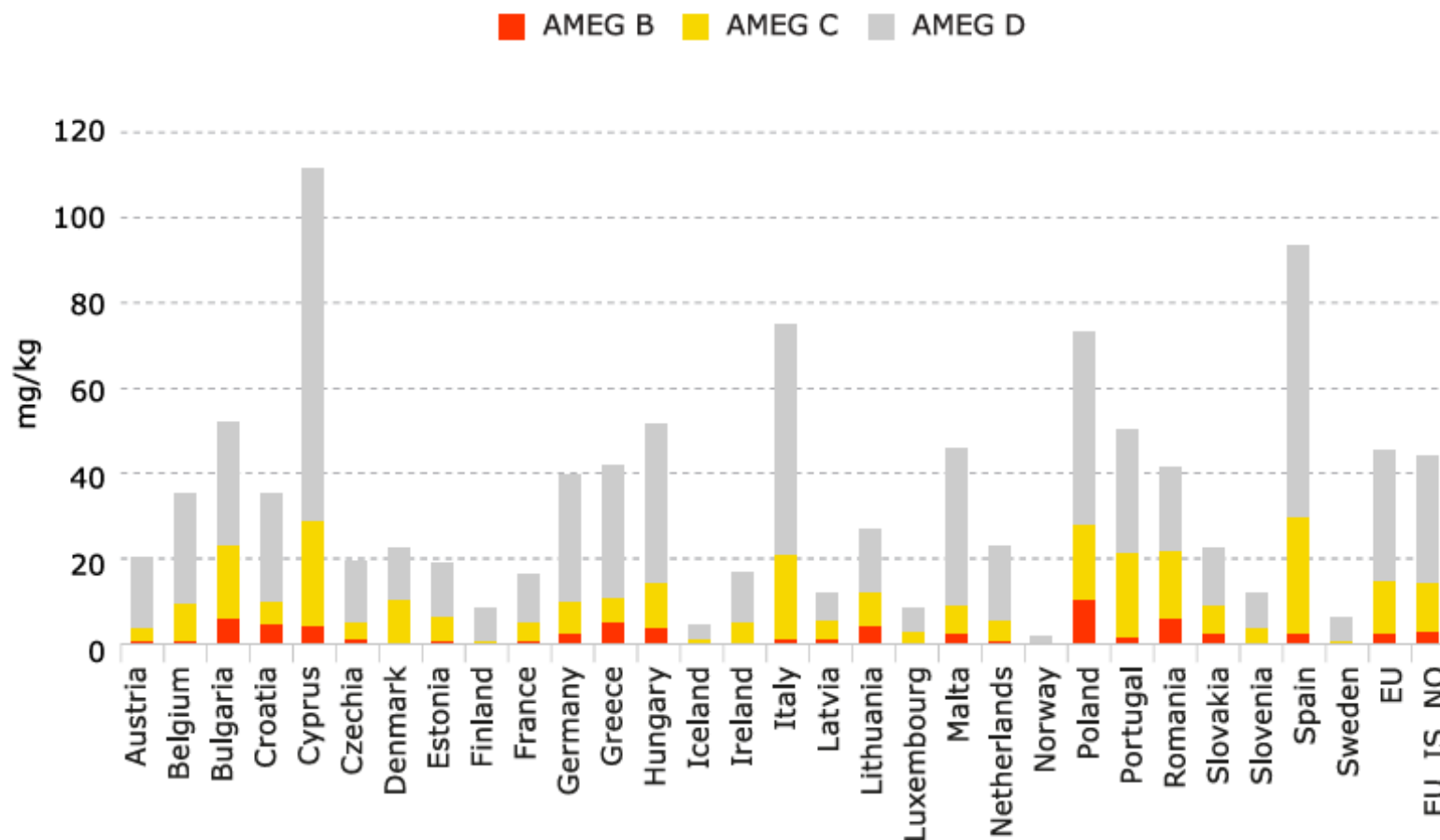

¹ Sales data subject to mandatory reporting, which only concerns substances with antibiotic activity.

² Countries' codes according to ISO 3166 — Codes for the representation of names of countries and their subdivisions.

Försäljning av veterinärmedicinska antimikrobiella läkemedel (mg/kg) för livsmedelsproducerande djur, per AMEG-kategori och per land, 2024

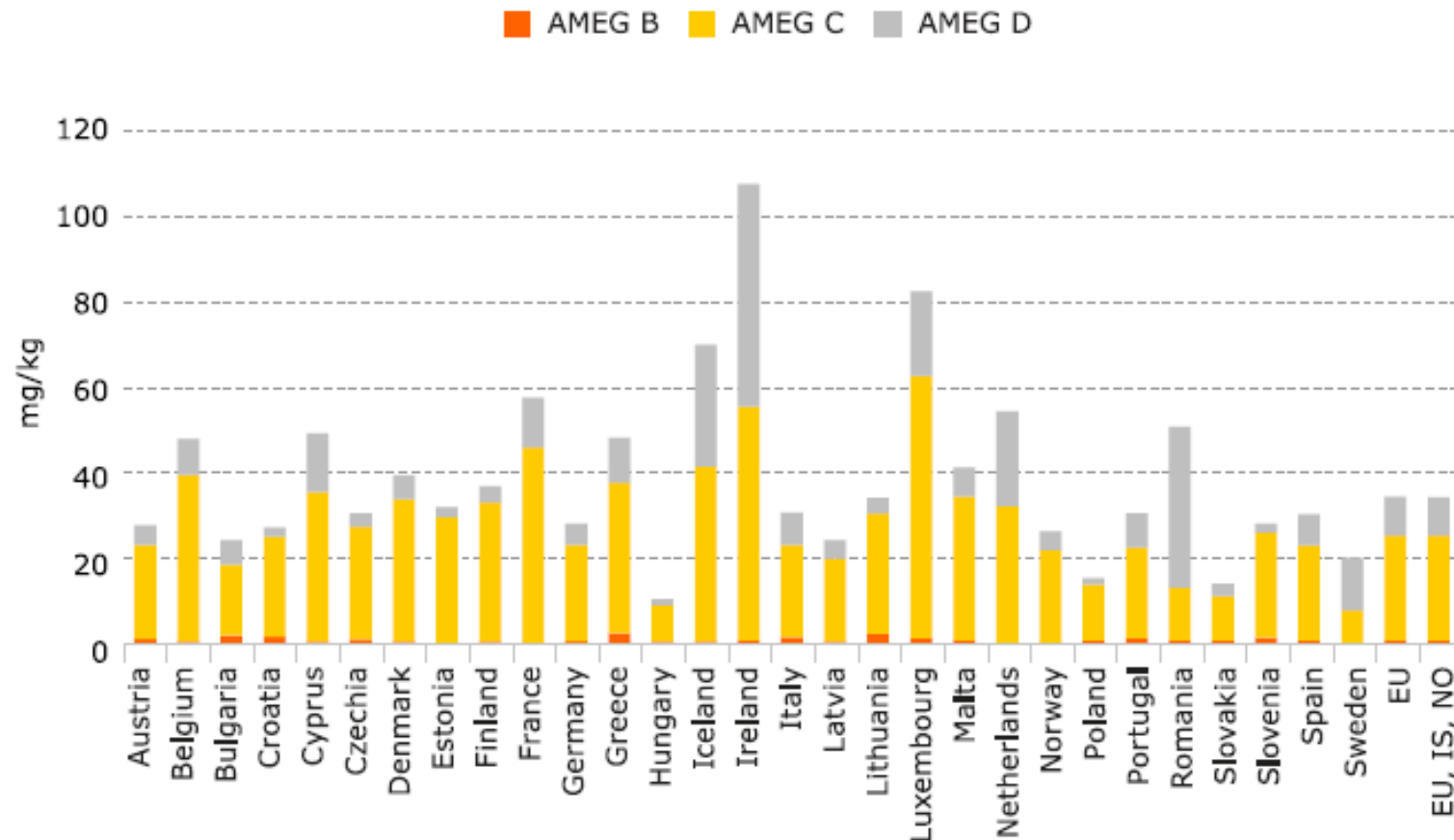
Figure 12. Sales of antimicrobial VMPs (in mg/kg) for food-producing animals by AMEG category per country in 2024¹

¹ Sales of antimicrobial VMPs subject to mandatory reporting, which only concerns substances with antibiotic activity.

Försäljning av veterinärmedicinska antimikrobiella läkemedel (mg/kg) för andra husdjur eller djur i uppfödning, per AMEG-kategori och per land, 2024

Figure 20. Sales of antimicrobial VMPs (in mg/kg) for other animals kept or bred by AMEG category per country in 2024¹

¹ Sales data subject to mandatory reporting, which only concerns substances with antibiotic activity.

Tabell A3 Totalförsäljning av veterinärmedicinska antimikrobiella läkemedel för livsmedelsproducerande djur (mg(kg)), och av 3:e och 4:e generationens cefalosporiner, kinoloner, och polymyxiner samt biomassa (tusentals ton) per land och år^{1,2}

Sweden^s	Total sales	6.0	6.1	+2.2%
	3rd-, 4th-gen. cephalosporins	<0.001	<0.001	≈
	Quinolones (% FQ)	<0.01 (100%)	0.01 (81%)	≈
	Polymyxins	<0.01	<0.01	≈
	Biomass	1439.4	1422.6	-1.2%
EU, IS, NO	Total sales	42.6	44.8	+5.1%
	3rd-, 4th-gen. cephalosporins	0.07	0.11	↑
	Quinolones (% FQ)	1.1 (92%)	1.4 (91%)	↑
	Polymyxins	1.2	1.2	≈
	Biomass	97874.2	96951.4	-0.9%

Vi får inte sänka garden!

Under det senaste året ökade användningen av antimikrobiella medel till livsmedelsproducerande djur:

EU + 5,1 %

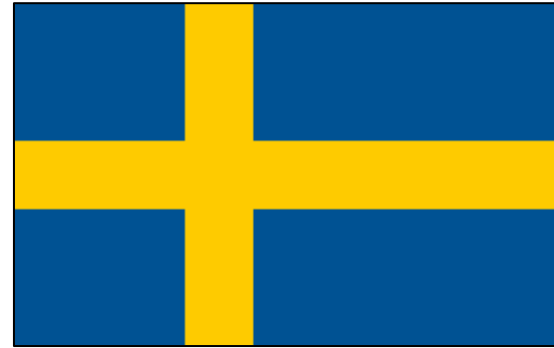
Sverige +2,2 %

USA + 16 %

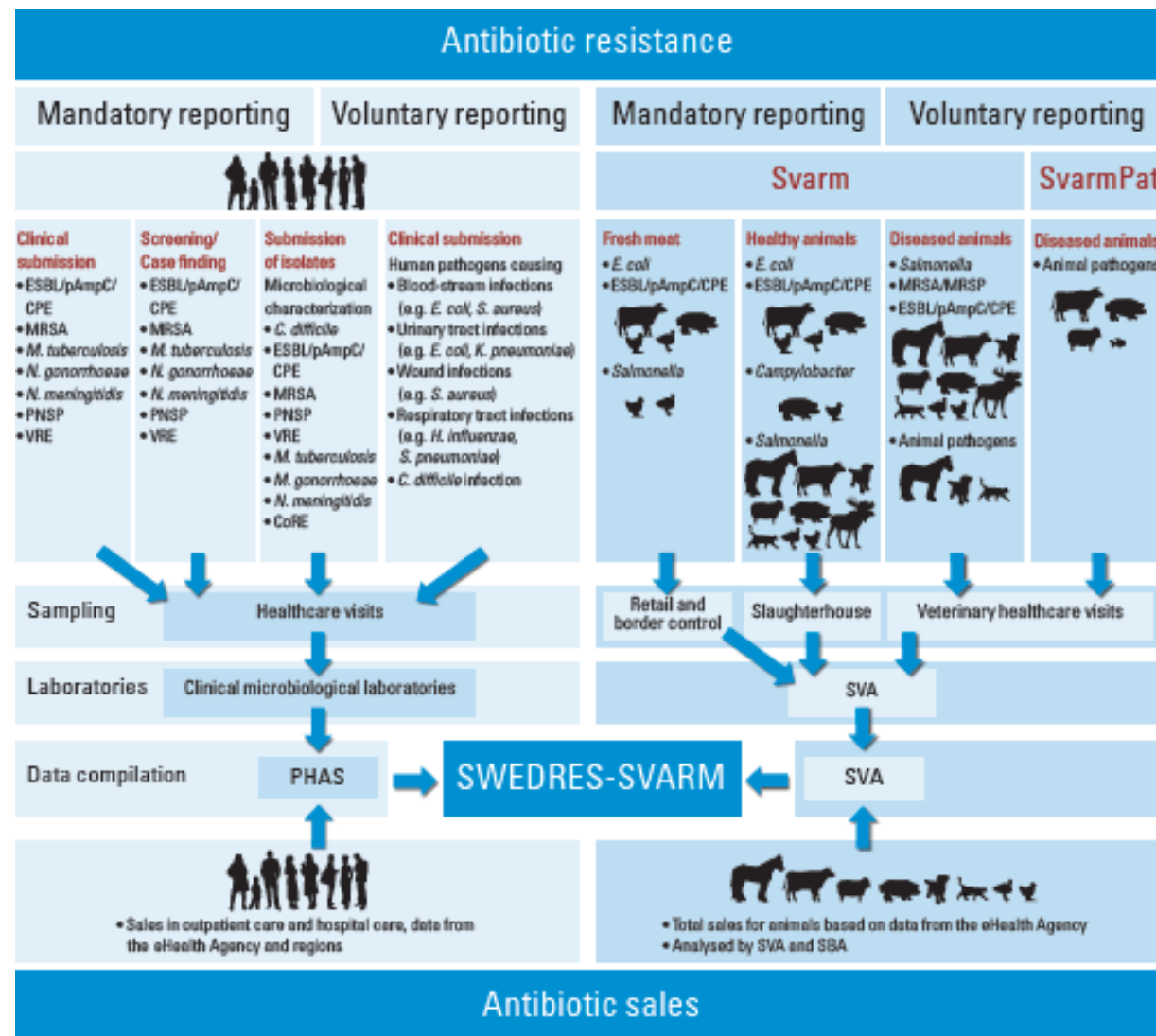
Efter flera år av nedgång ser vi nu en motsatt trend. Låt oss se till att detta är en engångsföreteelse...

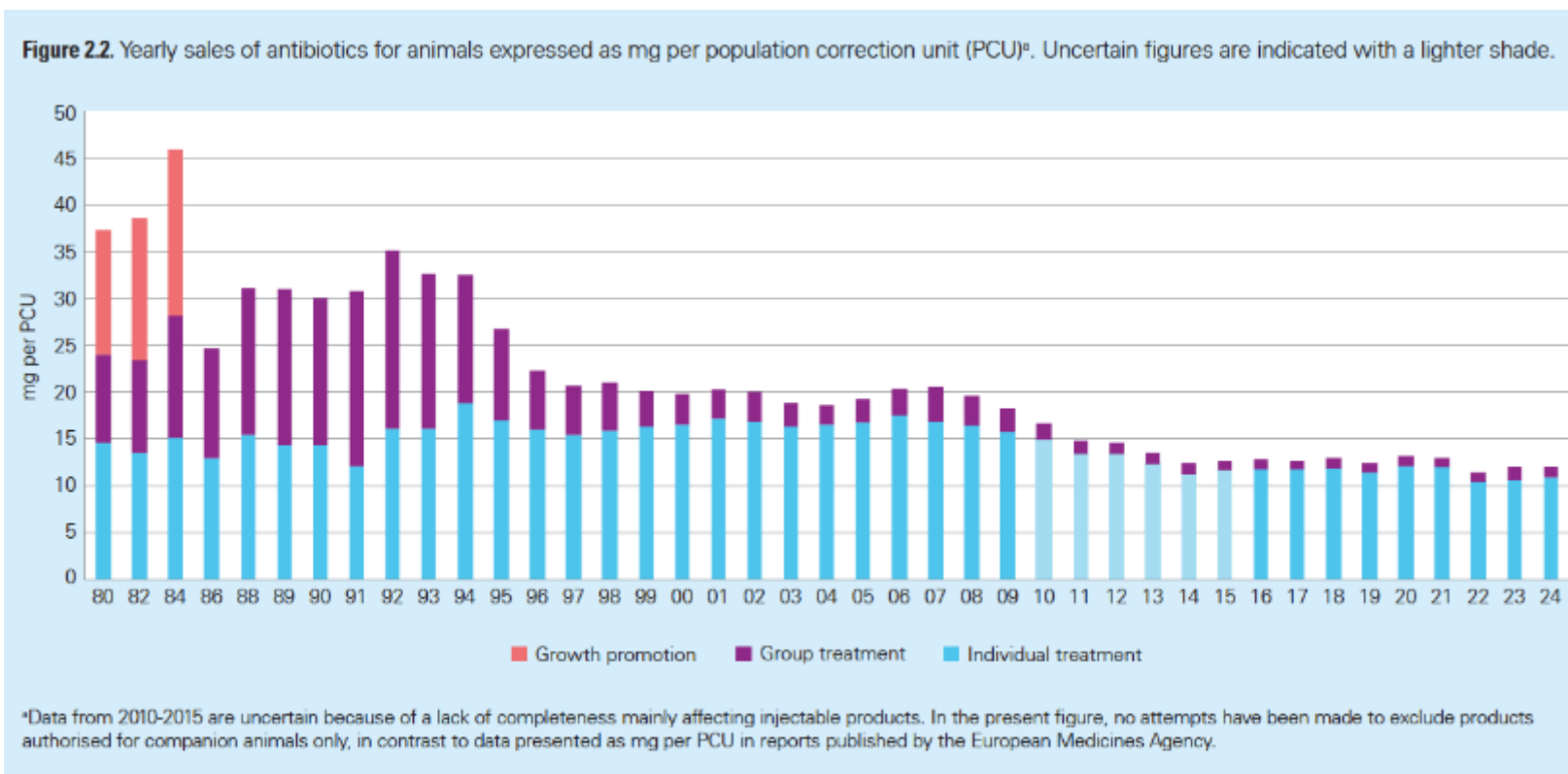
NATIONELLA SIFFROR

Övervakning av AMR och AMU i Sverige

- Total förbrukning, främst behandling av enskilda djur (cirka 90 % eller mer)
- Försäljningen har minskat sedan mitten av 80-talet och har nu stabiliserats på en låg nivå
- Nu fokuserar vi mer på kvaliteten på användningen, inte på att minska användningen

Försäljningssiffrorna för substansklasser med färre än tre produkter är aggregerade

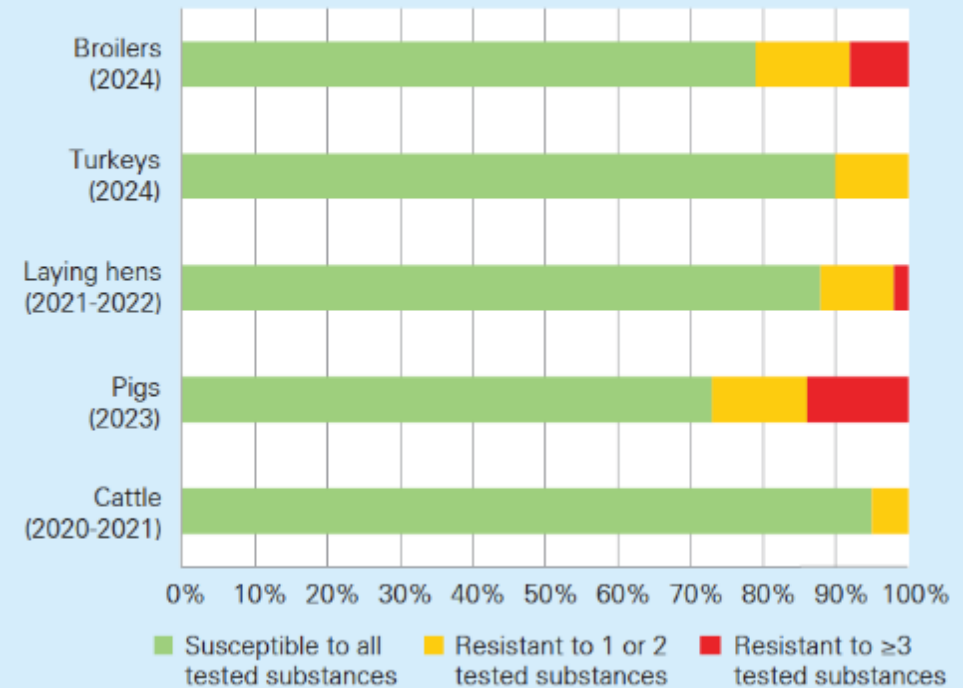
Table 2.1. Yearly sales of antibiotic veterinary medicinal products expressed as kg active substance per class^a.

ATCvet code	Class or subclass	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
QJ01AA, QG01A	Tetracyclines	685	515	529	516	524	638	748	573	661	594
QJ01CE,-R, QJ51	Benzylpenicillin ^b	5 479	5 620	5 591	5 597	5 525	5 795	5 872	5 130	5 024	5 315
QJ01CA, QJ01CR	Aminopenicillins	642	677	638	670	643	759	664	612	652	644
QJ01D	Cephalosporins	267	242	210	187	161	163	164	150	114	132
QA07AA, QJ01G,-R, QJ51R	Aminoglycosides	322	312	302	376	343	404	366	506	661	514
QA07AB, QJ01E	Trimethoprim-sulphonamides	1 947	1 961	2 009	1 839	1 739	1 803	1 715	1 417	1 494	1 461
QJ01F	Macrolides & lincosamides	485	472	527	581	486	449	419	400	407	353
QJ01MA	Fluoroquinolones	34	30	25	30	21	28	22	16	16	15
QA07AA, QJ01BA, QJ01XQ	Others ^c	224	337	149	220	114	137	69	60	45	60
Total sales		10 086	10 165	9 981	10 016	9 557	10 175	10 039	8 865	9 074	9 088

^aData from 2015 are uncertain because of a lack of completeness mainly affecting injectable products; ^bAlso includes small amounts of phenoxymethylpenicillin and penicillinase stable penicillins; ^cOthers: amphenicols, pleuromutilins and polymyxins.

- En stor andel *Escherichia coli* från friska djur i Sverige är känsliga för alla testade substanser.

Figure 4.14. Proportion (%) of indicator *Escherichia coli* from broilers, turkey, laying hens, pigs and cattle under one year of age with resistance to none, one-two, or three or more tested substances.

Kliniska isolat av *Escherichia coli* från svenska djur är ofta känsliga för alla testade substanser (Bedömningen försvåras av det begränsade antalet isolat för vissa arter)

Djurart	Provtyp	År	Antal isolat	% känsliga för alla testade substanser	% multiresistenta
Grisar	Avföring/obduktion	2024	69	54	13
Nötkreatur, unga	Avföring/post mortem	2021	46	7	26
Nötkreatur, mjölkproduktion	Mastit	2024	36	78	8
Värphöns	Obduktion	2022–2023	86	76	0
Hästar	Genital	2024	218	80	5
Hundar	Urinvägar	2024	783	78	3
Katt	Urin	2024	376	77	1

Detsamma gäller för bakterier för vilka penicillin är förstahandsvalet (i Sverige).

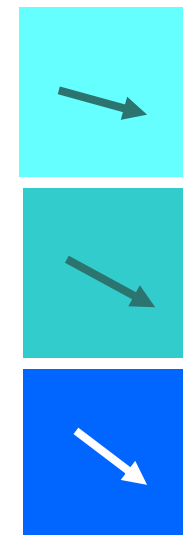
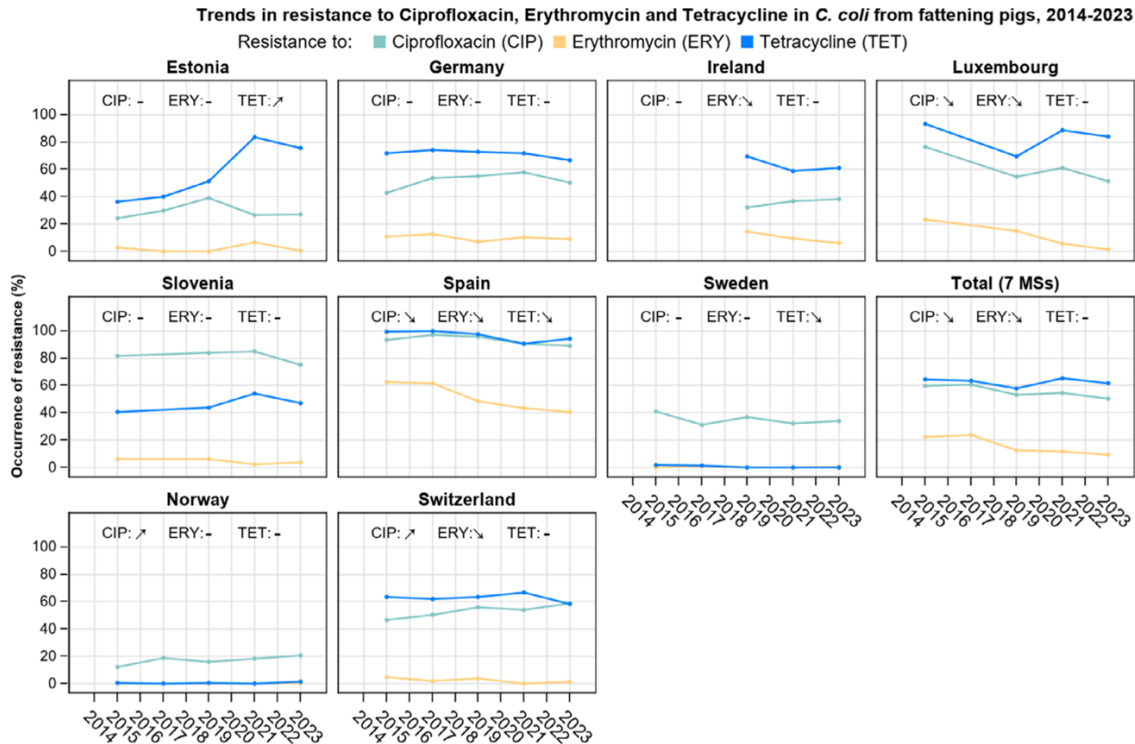
Djurarter	Bakteriearter	År	Antal isolat	% resistens mot penicillin
Gris	<i>Actinobacillus pleuropneumoniae</i>	2024	47	0
Grisar	<i>Pasteurella multocida</i>	2024	32	0
Grisar	<i>Streptococcus suis</i>	2022–2024	33	15
Nötkreatur, mjölkkor	<i>Staphylococcus aureus</i>	2024	726	2
Nötkreatur, kalvar	<i>Pasteurella multocida</i>	2024	41	2
Nötkreatur, kalvar	<i>Mannheimia haemolytica</i>	2014–2024	49	10
Får	<i>Mannheimia haemolytica</i>	2020–2024	39	8
Får	<i>Bibersteinia trehalosi</i>	2020–2024	33	9
Hästar	<i>Staphylococcus aureus</i>	2024	49	22
Hästar	<i>Actinobacillus</i> spp.	2024	107	6

Framgångar

Exempel 1

Trender i resistens mot utvalda antibiotika hos *indikator-E. coli* från gris 2014–2023 ([EFSA-rapport](#))

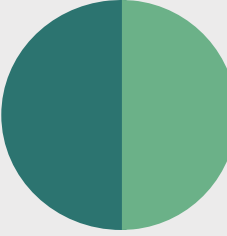

Totalt 27 medlemsstater
Resistens mot:

erytromycin (CTX)

ciprofloxacin (CIP)

tetracyklin (TET)

Översikt över viktiga bestämmelser på EU-nivå och nationell nivå

Praktisk utbildning för djurhållare och veterinärer: åtgärder för hantering av antimikrobiella medel

Sverige, 15 april 2026

Funded by
the European Union

EU:s rättsliga ramverk för veterinärmedicinska läkemedel/foder som innehåller läkemedel

**Förordning (EU) 2019/6 om
veterinärmedicinska läkemedel**

**Förordning (EU) 2019/4 om foder
som innehåller läkemedel**

ANTIMIKROBIELLA MEDEL JÄMFÖRT MED ANTIBIOTIKA

Antimikrobiella
medel

Antibiotika

Antimykotika, medel
mot protozoer

Antivirala
medel

Antiparasitära
medel

EU-förordning

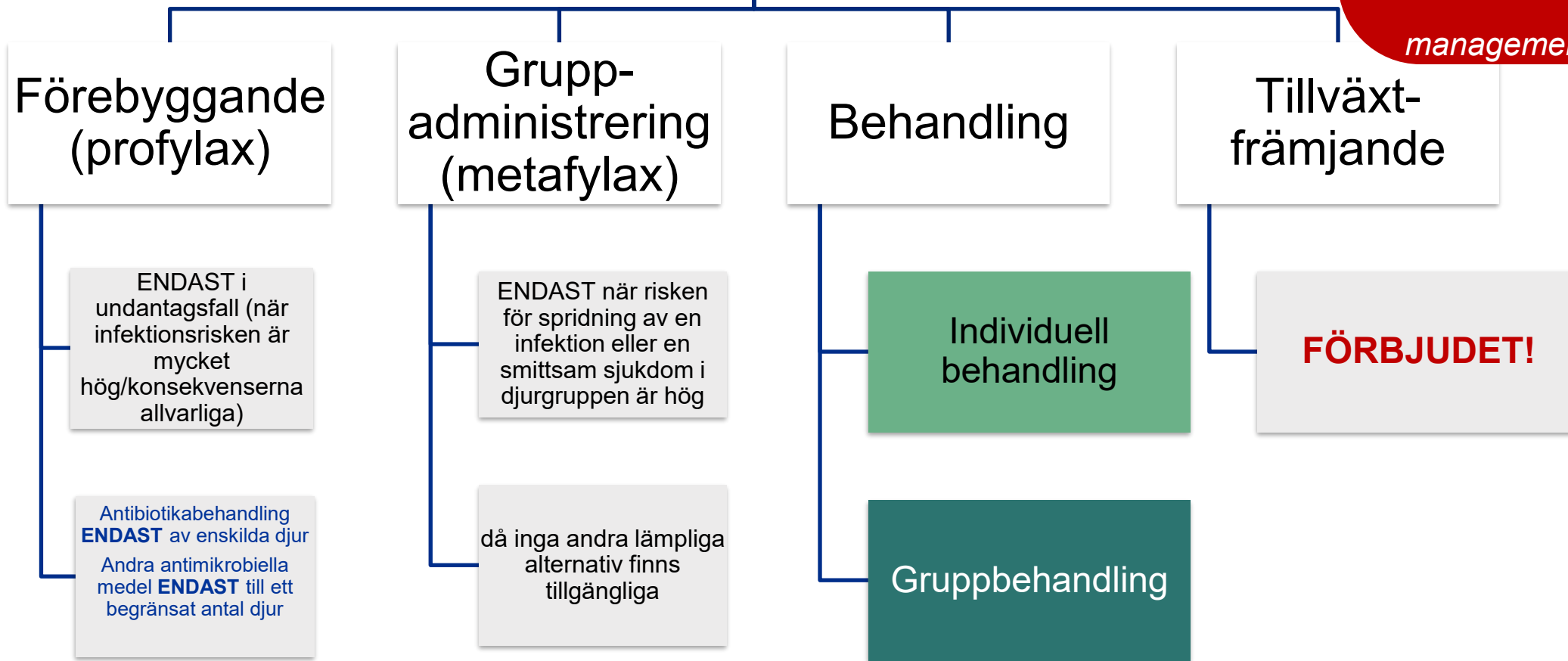
Gemensamma regler – Veterinärrecept

Vissa läkemedel är receptbelagda av säkerhetsskäl (för djur och människor!), för god effekt, minskad risk för resistensutveckling samt minimerad risk för missbruk.

- (a) narkotiska preparat eller psykrotropa ämnen
- (b) läkemedel för livsmedelsproducerande djur
- c) **Antibiotika**
- (d) om en tidigare diagnos krävs
- (e) avlivningsmedel
- (f) nya aktiva substanser (< 5 år)
- g) vacciner
- h) hormoner, tyreostatika eller beta-agonister

Sätt att använda antimikrobiella medel

- Får **INTE** användas rutinmässigt
- får **INTE** användas för att kompensera för dålig hygien, bristfällig djurhållning, bristande skötsel eller management

Förordning (EU) 2019/6 om veterinärmedicinska läkemedel (VMP-förordningen)

Profylax

Endast i undantagsfall, för administrering till ett enskilt djur (antibiotika) eller ett begränsat antal djur (andra antimikrobiella medel) när risken för infektion eller smittsam sjukdom är mycket hög och konsekvenserna sannolikt blir allvarliga.

Metafylax

Endast när risken för spridning av en infektion eller en smittsam sjukdom i gruppen av djur är hög och det inte finns några andra lämpliga alternativ.

Medlemsstaterna får ge vägledning om sådana andra lämpliga alternativ och ska aktivt stödja utvecklingen och tillämpningen av riktlinjer som främjar förståelsen av riskfaktorer i samband med metafylax och innehåller kriterier för dess inledande.

EU:s ramverk för veterinärmedicinska läkemedel och foder som innehåller läkemedel

Allmänna principer i förordningen om veterinärmedicinska läkemedel

Veterinärmedicinska läkemedel ska användas i enlighet med **villkoren i godkännandet för försäljning**.

Alla **veterinärrecept** ska **baseras på en klinisk undersökning**, eller annan lämplig bedömning av en veterinär

Förteckning över antimikrobiella medel **som är reserverade för människor***

Medlemsstaternas skyldighet att **samla in uppgifter om försäljning och användning av antimikrobiella medel**

VETERINÄRRECEPT

Artikel 105

- Veterinären får **endast** utfärda ett veterinärrecept efter att ha gjort en klinisk undersökning eller någon annan lämplig bedömning av hälsotillståndet hos djuret eller djurgruppen.
- Veterinären får endast skriva ut ett veterinärrecept på ett antimikrobiellt läkemedel för metafylax efter att ha diagnostiserat en infektionssjukdom hos minst ett djur i gruppen.
- Veterinären måste kunna motivera förskrivningen av ett antimikrobiellt medel, särskilt för förebyggande (profylax) och gruppbehandling (metafylax).

Gemensamma regler – Veterinärrecept

Ett recept på ett antimikrobiellt läkemedel är endast giltigt i 5 dagar efter utfärdande

Läkemedlets namn (aktiv substans), form och styrka.
Förskrivna mängd

Doseringschema
Tillstånd/sjukdom
Potentiella varningar om ansvarsfull användning

Anmärkning om receptet är enligt artikel 112–114

RECEPT FÖR DJUR			
Djurägarens/djurhållarens namn		Personnummer, födelsedatum eller organisationsnr.	
Djurägarens/djurhållarens adress, telefonnummer			
Särskilda upplysningar till apoteket			
Djurslag		Djurets/djurens identitet	
Individ ☐ Grupp ☐ Besättning ☐			
Läkemedelsnamn			
Aktiv/a substans/er			
Läkemedelsform		Styrka	
Antal förpackningar inklusive förpackningsstorlek eller mängd		Får expedieras (bokst.)	Exp. intervall (bokst.)
ggr			
Anges vid förskrivning av antimikrobiellt läkemedel. Sådant recept är giltigt 5 dagar från och med utfärdandet.			
Terapi ☐ Profylax ☐ Metafylax ☐			
Dosering, användning, behandlingsändamål			
Läkemedlet är inte godkänt för försäljning i Sverige för detta djurslag och/eller denna indikation* ☐			
Livsmedelsproducerande djurslag – karenstid i dygn efter sista behandling för			
Slakt	Mjök	Ägg	Honung
Veterinärens namn, veterinärnummer, arbetsplats samt adress och telefonnummer till arbetsplats			
Veterinärens namnteckning		Första uttag måste göras före	
Utfärdandedatum		Giltighetstid om kortare än 1 år	

* Förskrivning enligt artiklarna 112, 113 och 114 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/6.

Motsvarande information i format för e-recept

Namn och adress
ägare av djuren

Identifiering av djur

Behandling, profylax eller metafylax, 5 d giltighet om antimikrobiella medel

Livsmedelsproducerande djur: karenstid (även om 0)

Veterinärens id (inkl nr)
Giltighetstid
Datum och underskrift

Dokumentation

Förordning (EU) 2019/6

Artikel 108

SKYLDIGHET

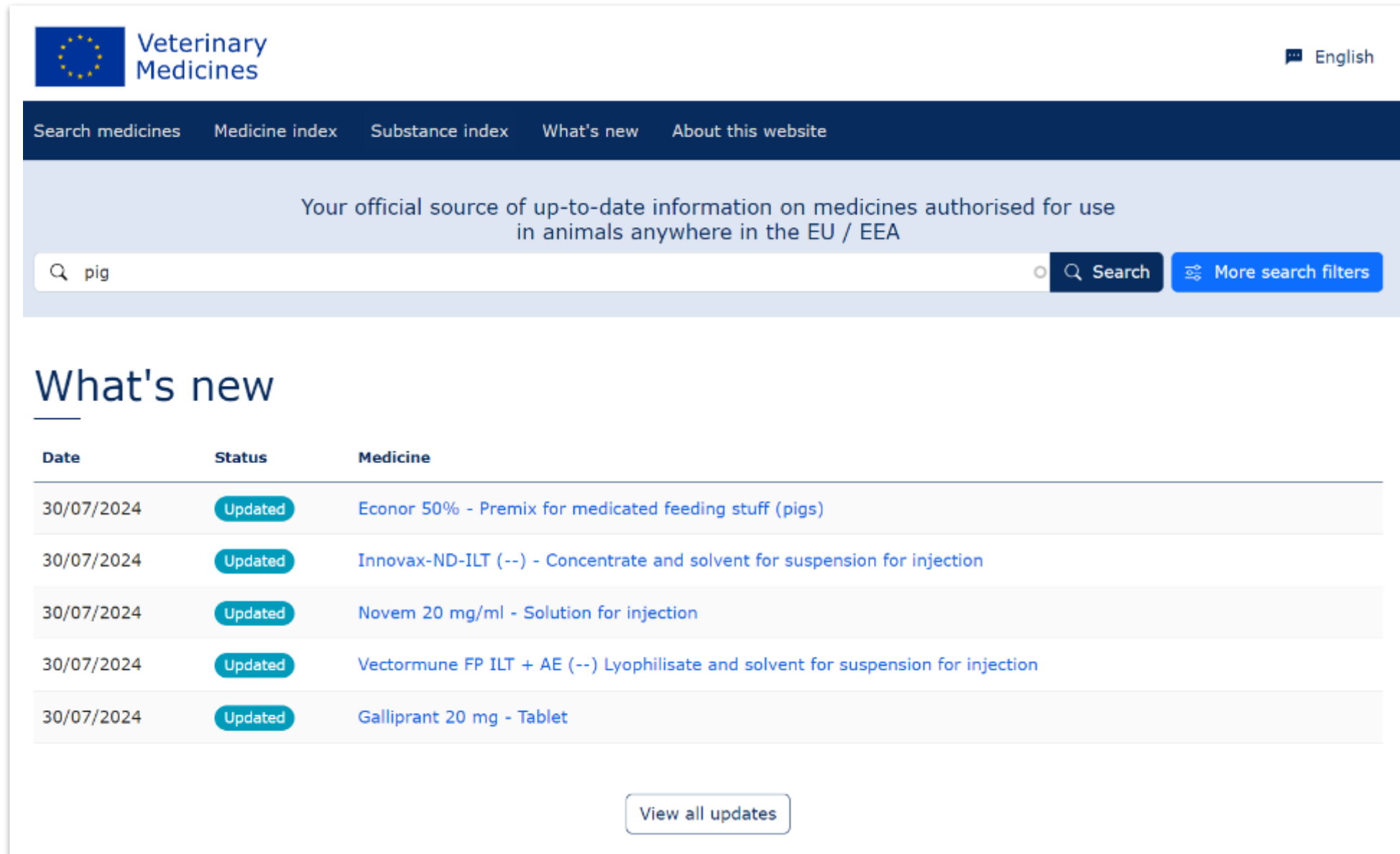

Artikel 108

Register som ska föras av dem som äger och håller livsmedelsproducerande djur

1. De som äger eller, om ägarna inte håller djuren, de som håller livsmedelsproducerande djur ska föra register över de läkemedel som de använder och, i förekommande fall, förvara en kopia av veterinärreceptet.
2. Registren enligt punkt 1 ska omfatta följande:
 - a) Datum då läkemedlet först administrerades till djuren.
 - b) Läkemedlets namn.
 - c) Mängden administrerat läkemedel.
 - d) Namn eller företagsnamn och stadigvarande adress eller säte för leverantören.
 - e) Bevis på förvärv av det läkemedel de använder.
 - f) Identifiering av det djur eller den grupp djur som behandlats.
 - g) Den förskrivande veterinärens namn och kontaktuppgifter, i tillämpliga fall.
 - h) Karenstid, även om karenstiden är noll.
 - i) Behandlingstidens längd.
3. Om de uppgifter som ska registreras i enlighet med punkt 2 i denna artikel redan finns med på kopian av veterinärreceptet, i ett register som förs på jordbruksföretaget eller, för hästdjur, registrerats i den identitetshandling, som gäller under hästdjurets hela livstid, som avses i artikel 8.4, behöver de inte registreras separat.
4. Medlemsstaterna får fastställa ytterligare krav på registerföring för dem som äger och håller livsmedelsproducerande djur.
5. Innehållet i registren ska hållas tillgängligt för inspektion av de behöriga myndigheterna i enlighet med artikel 123 i minst fem år.

Du kan konsultera EU:s databas över godkända veterinärmedicinska läkemedel: <https://medicines.health.europa.eu/veterinary/>

The screenshot shows the homepage of the EU Veterinary Medicines website. At the top left is the European Union flag and the text 'Veterinary Medicines'. At the top right is a language selector set to 'English'. Below this is a navigation bar with links: 'Search medicines', 'Medicine index', 'Substance index', 'What's new', and 'About this website'. A central banner states: 'Your official source of up-to-date information on medicines authorised for use in animals anywhere in the EU / EEA'. Below the banner is a search bar containing the text 'pig', a 'Search' button, and a 'More search filters' button. The main content area is titled 'What's new' and contains a table of updates.

Date	Status	Medicine
30/07/2024	Updated	Econor 50% - Premix for medicated feeding stuff (pigs)
30/07/2024	Updated	Innovax-ND-ILT (--)- Concentrate and solvent for suspension for injection
30/07/2024	Updated	Novem 20 mg/ml - Solution for injection
30/07/2024	Updated	Vectormune FP ILT + AE (--)- Lyophilisate and solvent for suspension for injection
30/07/2024	Updated	Galliprant 20 mg - Tablet

[View all updates](#)

Is there an authorised veterinary medicine for this species and indication?

När det inte finns något godkänt läkemedel för livsmedelsproducerande djur eller när godkända läkemedel inte är tillgängliga

For details on specific precautions, veterinary responsibilities, and withdrawal periods, please refer to pages 10-11.

! *Restrictions to the use of antimicrobials and concerning maximum residue limit (MRL) status may apply

Under exceptional circumstances and in particular to avoid unacceptable suffering the veterinarian is allowed to use the Cascade. Is this the case?

NO ↓

YES ↓

YES →

Is there a veterinary medicine for another **food-producing** species /condition in your or in another Member State?

YES →

Use this authorised veterinary medicine*

Use this authorised veterinary medicine*

NO ↓

Is there a veterinary medicine authorised in the relevant Member State for use in a **non-food-producing** animal species for the same indication?

YES →

Use this authorised veterinary medicine*

NO ↓

Is there a medicinal product for human use authorised in your country or another EU Member State?

YES →

Use this authorised product*

NO ↓

Is it possible to extemporaneously prepare a product?

YES →

Prepare extemporaneously*

YES →

Use this authorised veterinary medicine **

NO ↓

Is there a veterinary medicine product authorised in a third country for the same species and same indication?

No treatment with a medicinal product possible

NO ↓

Is there an authorised veterinary medicine for this species and indication?

Under exceptional circumstances and in particular to avoid unacceptable suffering the veterinarian is allowed to use the Cascade. Is this the case?

For details on specific precautions, veterinary responsibilities, and withdrawal periods, please refer to pages 10-11.

! *Restrictions to the use of antimicrobials and concerning maximum residue limit (MRL) status may apply

Please note that a list under Article 114(3) ('Aquatic List') is currently being developed. Changes may occur once the list is finalized and becomes available

NO ↓

YES ↓

YES →

Is there a veterinary medicine authorised for same/another aquatic species /condition in your or another Member State?

YES →

Use this authorised veterinary medicine*

Use this authorised veterinary medicine*

NO ↓

Is there a veterinary medicine product authorised for use in food-producing terrestrial species in your or in another Member State?

YES →

Use this authorised veterinary medicine*

NO ↓

Is there a medicinal product for human use authorised in your country or another EU Member State?

YES →

Use this authorised product*

NO ↓

Is it possible to extemporaneously prepare a product?

YES →

Prepare extemporaneously*

YES →

Is there a veterinary medicine product authorised in a third country for the same species and same indication?

Use this authorised veterinary medicine **

NO ↓

No treatment with a medicinal product possible

EU-kommissionens genomförandeförordning (EU) 2024/1973

om upprättande av en förteckning över antimikrobiella medel som inte får användas i enlighet med artiklarna 112 och 113 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/6 eller som endast får användas i enlighet med dessa artiklar på vissa villkor.

Ska tillämpas från 8 augusti 2026.

Commission Implementing Regulation (EU) 2024/1973
Applies from 8 August 2026

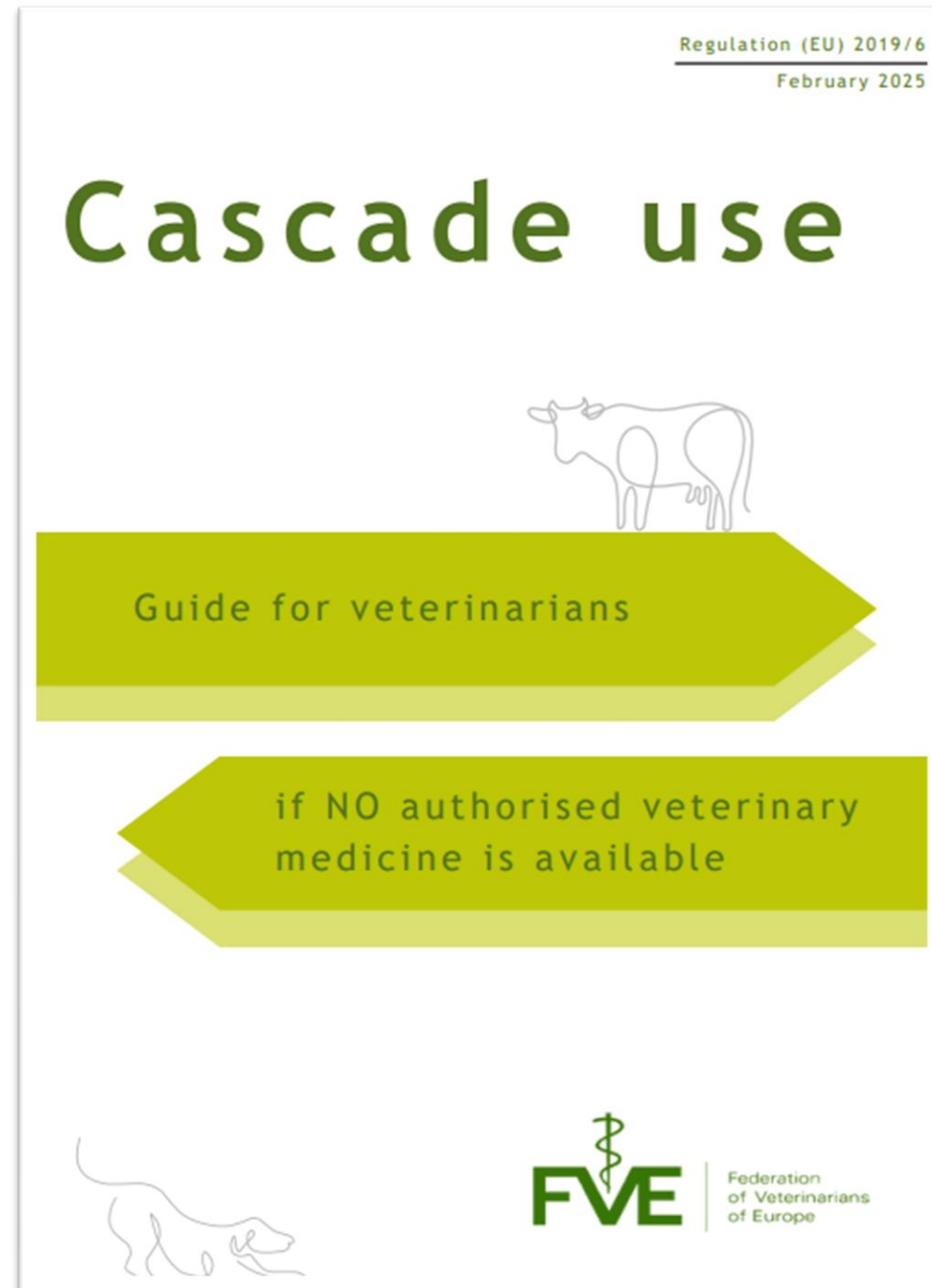
List of antimicrobials which shall only be used under restrictions in cascade

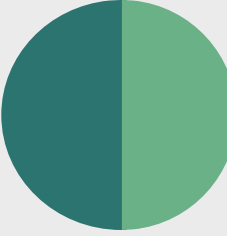
Conditions on the use of antimicrobials	Target pathogen identification and AST	Restricted around certain indications	Restricted to use for certain indications only	Restricted from use in certain species	Use in individual animals only	Restriction on route of administration	HMPs only for use in individual animals
Aminopenicillin- BLI combinations	✓			🐔			
3rd & 4th gen. cephalosporins	✓	Salmonella		🐔	✓		
Polymyxins	✓	Salmonella				✓	✓
Amphenicols	✓						
(Fluoro)quinolones	✓	Salmonella				✓	✓
Rifamycins (excl. EU-VMPs)	✓	Prophylaxis R. equi	Mycobacteria MDR Staph		✓		
TB drugs	✓				✓		
Riminoenzimes	✓				✓		
Pseudomonas acids	✓	Not for decolonisation	MRSA/P		✓	Topical only	
Remdesivir			FIP only				
Echinocandins	✓	Last resort			✓		
Amphotericin B		Last resort					

Mer information:

FVE:s
kaskadbroschyr

<https://fve.org/cms/wp-content/uploads/Cascade-1.pdf>

Nationella bestämmelser

Förskrivning av antibiotika för djur
och villkorad användning av
läkemedel

Sverige, 15 april 2026

Funded by
the European Union

- Förskrivning av antibiotika – gäller i Sverige

Veterinärer ska beakta följande vid förskrivning av antibiotika:

- Det måste finnas ett behov av behandlingen.
- Du bedömer att djuret kommer att svara på behandlingen.
- Du bedömer att användningen inte kommer att bidra väsentligt till ökad antibiotikaresistens.
- Antibiotika får inte användas rutinmässigt.
- Antibiotika får inte användas för att kompensera för dålig hygien, dålig djurhållning eller skötsel, eller för att kompensera för dålig jordbruksförvaltning.
- Antibiotika får inte användas för att främja djurens tillväxt eller öka avkastningen.

• Förskrivning av antibiotika

Saker som veterinärer bör tänka på när de förskriver antibiotika:

1. Penicillin ska förskrivas om det förväntas vara effektivt.
2. Om så inte är fallet bör ett läkemedel med så låg risk för resistens som möjligt enligt EMA:s ”Kategorisering av antibiotika för användning hos djur för försiktig och ansvarsfull användning” förskrivas.
3. Särskilda villkor för förskrivning av följande antibiotika:
 - a) Polymyxiner – endast efter provtagning för mikrobiologisk analys och testning av antimikrobiell känslighet.
 - b) Kinoloner och tredje och fjärde generationens cefalosporiner – endast efter provtagning för mikrobiologisk analys och testning av antimikrobiell känslighet, dock med vissa undantag.
 - c) Rifampicin – endast för användning hos hästar med *Rhodococcus equi*.
4. Utöver de antibiotika som är reserverade för behandling av vissa infektioner hos människor enligt förordning (EU) 2022/1255 är även mupirocin och rifabutin förbjudna för användning på djur i Sverige.

• Förskrivning och tillhandahållande av antibiotika

- Du får förskriva läkemedel för behandling av ett djur om du anser att **djurhållaren har tillräcklig kunskap** för att kunna administrera läkemedlet **på ett korrekt och säkert sätt**.
- Du får **endast** förskriva den **mängd läkemedel som krävs för den aktuella behandlingen**.
- Observera att recept på antibiotika **endast** är **giltiga i fem dagar**. Du måste därför informera djurhållaren om detta så att han eller hon kan hämta ut receptet i tid.
- I Sverige **får** veterinärer **inte sälja läkemedel**. Endast godkända apotek får sälja läkemedel för djur i Sverige, oavsett om det är i butik eller online.
- Om en djurhållare har svårt att ta sig till ett apotek kan du ge läkemedlet direkt till djurhållaren i form av en så kallad **jourdos (akutdos)**.
- Du får dock endast tillhandahålla den mängd läkemedel som krävs för att djuret ska kunna få sin behandling tills djurhållaren kan hämta mer läkemedel på apoteket.
- När du skriver ut och tillhandahåller läkemedel måste du ge djurhållaren **detaljerade skriftliga instruktioner** om hur läkemedlet ska användas och vad man ska göra med eventuella rester.

- Villkorad läkemedelsanvändning (ViLA)

Villkorad läkemedelsanvändning (ViLA) innebär att veterinärer under vissa förutsättningar kan förskriva läkemedel så att en djurhållare kan behandla vissa förutbestämda symtom utan att kontakta veterinären innan varje behandling.

Några förutsättningar:

- Gäller endast för gårdar med nötkreatur, svin, får eller getter.
- Ska ingå i förebyggande djurhälsovård.

- ViLA – förberedande arbete

Innan veterinärer kan börja förskriva läkemedel inom ramen för ViLA för en specifik gård måste de göra följande:

- Undersöka djurhälsan och förekomsten av sjukdomar på gården.
- Skriva en djurhälsoplan för gården.
- Kontrollera djurens välbefinnande på gården.
- Skriva behandlingsinstruktioner för djurhållaren.
- För mjölkkor – kontrollera att särskilda villkor är uppfyllda på gården.
- Bekräfta att djurhållaren har genomgått ViLA-utbildningen.
- Skriv ett avtal med djurhållaren.
- Rapportera till länsstyrelsen.

- ViLA – behandlingsinstruktioner

Behandlingsinstruktionerna för ViLA ska baseras på följande:

- Veterinär vetenskap och beprövad erfarenhet.
- Erfarenheter från den aktuella gården.

Instruktionerna måste bland annat innehålla följande:

- Beskrivning av symtom för de sjukdomstillstånd som får behandlas.
- Beskrivning av hur djurhållaren ska undersöka djuret.
- Beskrivning av hur djurhållaren ska behandla varje sjukdomstillstånd – både med läkemedel och andra åtgärder. I första hand endast ett antibiotikapreparat för varje symptombild.
- Information om karenstider.

- ViLA – förskriva läkemedel

Veterinärer får förskriva läkemedel inom ViLA under följande villkor:

- Endast de läkemedel som ingår för respektive djurart i föreskrifterna.
- Beräknad förbrukning på högst åtta veckor åt gången.
- Inte för profylax.
- För metafylax endast under vissa villkor.
- Receptet måste registreras i patientjournalen.

- ViLA – djurskötare/djurhållare

Djurhållare som använder läkemedel inom ViLA måste bland annat göra följande:

- Behandla sina djur enligt behandlingsinstruktionerna.
- För register över behandlingarna.
- Kontakta en veterinär om något djur blir sjukt och symtomen inte finns med i ViLA-avtalet.

- ViLA – besök av veterinär

Veterinären måste besöka gården regelbundet (intervallet varierar med djurarter och typ av produktion) för uppföljning och kontroll. Under besöken måste veterinären:

- Kontrollera det förebyggande djurhälsoarbetet och djurens välbefinnande samt andra grundläggande förutsättningar.
- Följa upp de behandlingar som djurhållaren har utfört sedan det senaste besöket.
- Om nödvändigt revidera djurhälsoplanen.
- Föra in djurhållarens behandlingar i patientjournalen.
- Förskriva nya läkemedel vid behov.
- Rapportera mängden antimikrobiella läkemedel som använts till Jordbruksverket.

- Veterinären måste föra journaler – och rapportera

Veterinären måste bland annat motivera följande i patientjournalen:

- Varför djuret behandlats med antibiotika.
- Valet av antibiotika (aktiv substans).

Rapportering:

- Som veterinär måste du lämna information (rapportera) till Jordbruksverket om de antimikrobiella läkemedel du har använt och förskrivit för kycklingar, kalkoner, grisar och nötkreatur.
- Från och med 2026 måste du rapportera för hästar, får, getter, ankor, gäss, odlad fisk och kaniner som hålls för köttproduktion.
- Från och med den 1 januari 2029 måste du även rapportera behandlingar av hundar, katter och minkar.

• Veterinärer bör beakta följande vid rapportering

För att undvika risken att information om samma behandling rapporteras flera gånger bör du dela upp rapporteringen enligt följande:

- **Använd/utdelad** – den mängd läkemedel som du själv har använt under ett besök eller som du har lämnat kvar som jourdos (akutdos).
- **Förskrivet** –mängden läkemedel som du förskrivit via recept. Observera att du ska ange information om den förskrivna mängd som behövs för den aktuella behandlingen och inte förpackningens storlek.
- **Används inom villkorad läkemedelsanvändning (ViLA)** – den mängd läkemedel som djurhållaren har angett att han eller hon har använt inom ViLA. Observera att du inte ska ange information om de recept du skriver ut inom ViLA, eftersom detta skulle leda till att samma behandlingar rapporteras två gånger.

Du ska lämna in uppgifterna till Jordbruksverket senast den 15:e i månaden efter det att du förskrivit läkemedlet. Vid användning av ett läkemedel under villkorad användning ska uppgifterna lämnas in senast den 15:e i månaden efter det att du registrerat användningen, dock senast den 1 mars året efter det att läkemedlet använts.

Gemensamt för EU:s veterinärer och djurägare

Praktisk utbildning för djurhållare
och veterinärer: åtgärder för
hantering av antimikrobiella medel

Sverige, 15 april 2026

Funded by
the European Union

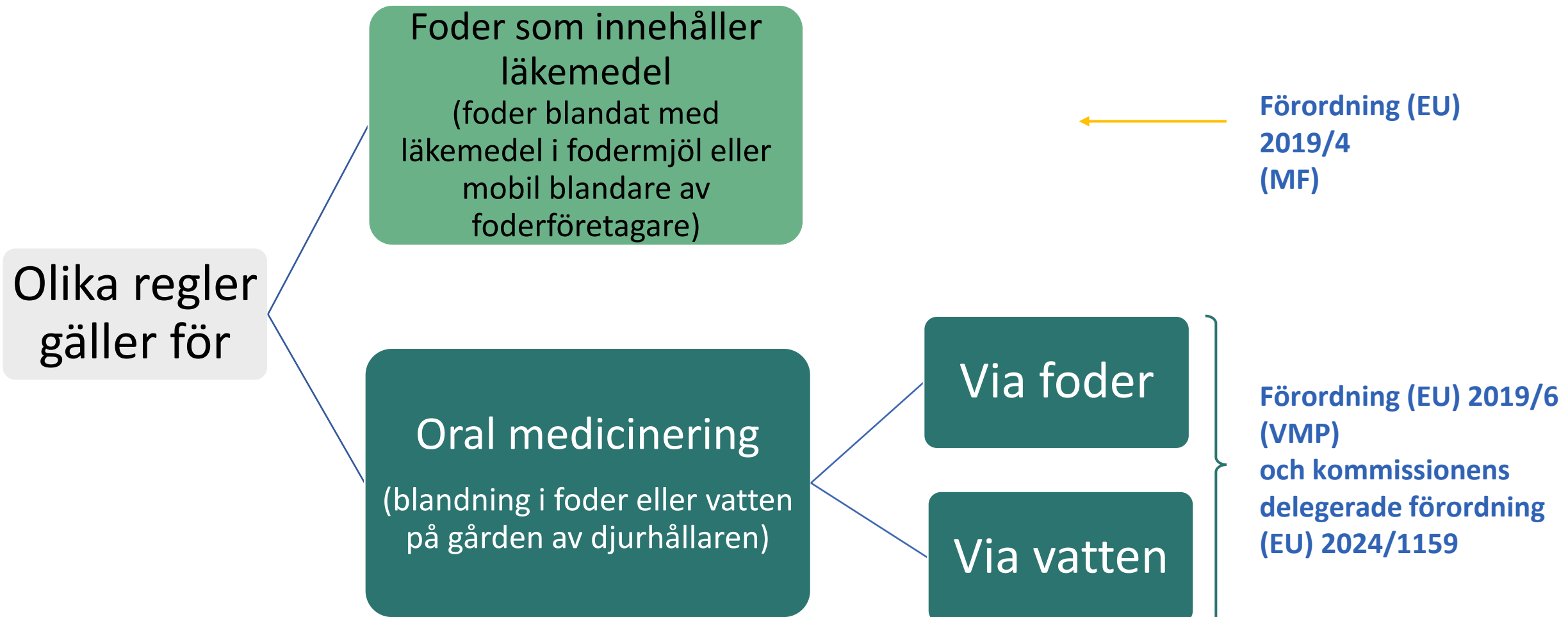
EU:s rättsliga ramverk för veterinärmedicinska läkemedel/foder som innehåller läkemedel

**Förordning (EU) 2019/6 om
veterinärmedicinska läkemedel**

**Förordning (EU) 2019/4 om foder
som innehåller läkemedel**

MEDICINERING VIA FODER ELLER VATTEN

EU:s rättsliga ramverk för veterinärmedicinska läkemedel/foder som innehåller läkemedel

Förordning (EU) 2019/6 om veterinärmedicinska läkemedel

Förordning (EU) 2019/4 om foder som innehåller läkemedel

+ Genomförande- och delegeringsakter

ANTIMIKROBIELLA MEDEL RESERVERADE FÖR MÄNNISKOR

Stödja ansvarsfull användning och bevara effektiviteten

(1) Antibiotics

- (a) Carboxypenicillins
- (b) Ureidopenicillins
- (c) Ceftobiprole
- (d) Ceftaroline
- (e) Combinations of cephalosporins with beta-lactamase inhibitors
- (f) Siderophore cephalosporins
- (g) Carbapenems
- (h) Penems
- (i) Monobactams
- (j) Phosphonic acid derivates
- (k) Glycopeptides
- (l) Lipopeptides
- (m) Oxazolidinones
- (n) Fidaxomicin
- (o) Plazomicin
- (p) Glycylcyclines
- (q) Eravacycline
- (r) Omadacycline

(2) Antivirals

- (a) Amantadine
- (b) Baloxavir marboxil
- (c) Celgosivir
- (d) Favipiravir
- (e) Galidesivir
- (f) Lactimidomycin
- (g) Laninamivir
- (h) Methisazone/metisazone
- (i) Molnupiravir
- (j) Nitazoxanide
- (k) Oseltamivir
- (l) Peramivir
- (m) Ribavirin
- (n) Rimantadine
- (o) Tizoxanide
- (p) Triazavirin
- (q) Umifenovir
- (r) Zanamivir

(3) Antiprotozoals

- (a) Nitazoxanide

VISSA ANTIMIKROBIELLA MEDEL ÄR INTE TILLÅTNA, ELLER VILLKORLIGT TILLÅTNA ATT ANVÄNDA ENLIGT ARTIKEL 112 OCH 113*

- I kommissionens genomförandeförordning (EU) 2024/1973 förtecknas antimikrobiella medel som antingen inte får användas i enlighet med artiklarna 112 och 113 i förordning (EU) 2019/6 (dvs. utanför villkoren i godkännandet för försäljning) eller som endast får användas på vissa sammanlagda villkor.

Exempel

- ✓ Tredje och fjärde generationens **cefalosporiner**: Får inte användas till fjäderfä i enlighet med artikel 113.
- ✓ **Polymyxiner**: Får endast användas efter att den orsakande mikroorganismen har identifierats och känslighetstester visat att de sannolikt är effektiva och att andra, mer lämpliga, antimikrobiella medel inte skulle vara effektiva.
- ✓ **Kinoloner** (inklusive fluorokinoloner): Får inte användas enligt artikel 113 för behandling av salmonellos hos fjäderfä eller för metafylax av salmonellos.

Denna lag träder i kraft den **8 augusti 2026**.

Commission Implementing Regulation (EU) 2024/1973
Applies from 8 August 2026

List of antimicrobials which shall only be used under restrictions in cascade

Conditions on the use of antimicrobials	Target pathogen identification and AST	Restricted around certain indications	Restricted to use for certain indications only	Restricted from use in certain species	Use in individual animals only	Restriction on route of administration	HMPs only for use in individual animals
Aminopenicillin-BL combinations	✓			🐔			
2nd & 4th gen cephalosporins	✓	Salmonella		🐔	✓		
Polymyxins	✓	Salmonella				✓	✓
Amphotericin	✓						
Fluoroquinolones	✓	Salmonella				✓	✓
Bifoxacin (incl. EU/VMPO)	✓	Prophylaxis R. equi	Mycobacteria MDR Staph		✓		
TB drugs	✓				✓		
Remoxolansines	✓				✓		
Pseudomonas spp.	✓	Not for decolonisation	MRSA/P		✓	Topical only	
Bendazole			FIP only				
Echinocandins	✓	Last resort			✓		
Amphotericin B		Last resort					

16 FVE CASCADE

FVE CASCADE 17

https://eur-lex.europa.eu/eli/reg_impl/2024/1973/oj

*Förordningen fastställer flera kumulativa villkor för varje antimikrobiell grupp, beroende på faktorer som art, typ av användning (t.ex. metafylax) och godkännandestatus – ovanstående exempel är därför inte uttömmande.

Förteckning över ämnen som är nödvändiga för behandling av hästdjur+ karenstid 6 månader

Anestesi, smärtstillande medel och substanser som används i samband med anestesi

• Sederning och premedicinering:

- Acepromazin
- Atipamezol
- Dexmedetomidin
- Diazepam
- Flumazenil
- Midazolam*
- Naloxon
- Propofol
- Sarmazenil*
- Tiletamin*
- Zolazepam*

• Hypotension eller andningsstimulering under anestesi/systemiska störningar:

- Allopurinol
- Dalteparin
- Dobutamin
- Dopamin
- Efedrin
- Gelatinpolysuccinat
- Glykopyrrolat
- Noradrenalin/norepinefrin
- Vasopressin

• Smärtstill

- ~~and~~fenak
- ~~bed~~morfin*
- Fentanyl
- Ketorolak
- Metokarbamol
- Morfin
- Petidin*
- Triamcinolonacetomid

• Muskelavslappande medel och liknande substanser

- Cisatrakurium
- Dantrolennatrium
- Edrofonium
- Guaifenesin

• Inhalationsanestetika:

- Sevofluran*

• Lokalanestetika

- Oxybuprokain
- Prilokain

Antiinflammatoriska substanser

• Kortikosteroider

- Triamcinolonacetomid
- Flumetason*

• Anti-endotoxiner

- Pentoxifyllin*
- Polymyxin B*

Kardiovaskulära läkemedel

- Amiodaron
- Allopurinol*
- Digoxin*
- Propafenon
- Prokainamid*
- Propranolol*
- Kinapril
- Kinidinsulfat och kinidinglukonat
- Sotalol
- Verapamil
- Vasopressin*

Gastrointestinala medel

- Betanekol*
- Kodein*
- Loperamid*
- Metoklopramid
- Misoprostol
- Fenoxibenzamin*
- Fenyylefrin
- Propantelinbromid*
- Ranitidin
- Sukralfat

Rabdomyolys

- Dantrolennatrium*

Övrigt

- Bariumsulfat*
- Karbamazepin*
- Cetirizin
- Cyproheptadin*
- Domperidon
- Gabapentin*
- Hydroxietylsterkelse*
- Imipramin*
- Iohexol*
- Iopamidol*
- Tyreotropinfrisättande hormon*
- Sulpirid

Antiprotozoala medel

- Isometamidium*
- Ponazuril*
- Pyrimetamin*

Hyperlipidemi

- Insulin*

Kramper

- Fenytoin*
- Primidon*

Tumörer

- Imiquimod

Antimikrobiella

- **Bakteriell keratit**
 - Polymyxin B
- **Grampositiva bakterier i ögoninfektioner**
 - Fusidinsyra
 - Moxifloxacin
 - Ofloxacin
- **Rhodococcus equi-infektioner:**
 - Azitromycin
 - Klaritromycin
 - Rifampicin*
- **Septisk artrit**
 - -Amikacin
- **Klebsiella spp. Infektioner:**
 - Ticarcillin*

Antivirala läkemedel

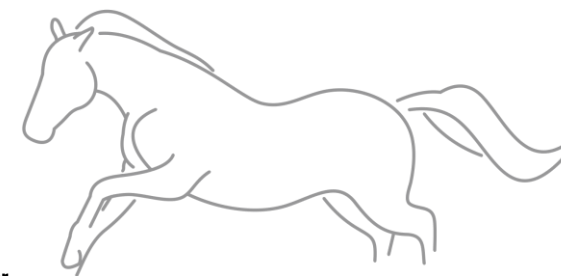
- Aciklovir
- Ganciclovir
- Valaciclovir

Antimykotika

- Amfotericin B
- Griseofulvin*
- Ketokonazol*
- Mikonazol
- Nystatin
- Vorikonazol

Andningsmediciner

- Ambroxol
- Budesonid*
- Flutikason
- Ipratropiumbromid
- Oximetazolin
- Fenyylefrin

Ögonläkemedel

- **Ögonsår**
 - Acyklovir*
 - Idoxuridin*
- **Glaukom**
 - Acetazolamid
 - Cyklosporin A*
 - Dorzolamid*
 - Fluorescein*
 - Ketorolak*
 - Latanoprost*
 - Ofloxacin*
 - Fenyylefrin
 - Rosabengal*
 - Synefrin
 - Tetryzolin
 - Timololmaleat
 - Tropicamid*
- **Uveit**
 - Tropicamid
 - Triamcinolonacetomid
- **Mydriatiskt medel**
 - Cyklopentolat

Diagnostisk bildbehandling/diagnostiska procedurer

- Bariumsulfat
- Fluorescein
- Iohexol
- Fenyylefrin
- Rosabengal
- Radioaktivt läkemedel Tc99m*
- Tyreotropinfrisättande hormon

Kommissionens förordning (EU) nr 2025/901

*Ämnen som anges i kommissionens förordning (EU) nr 122/2013, men inte i den nya förordningen (nr 2025/901). Observera att dessa kan komma att tas bort från och med maj 2027.

Kommande delegerade akter och genomförandeakter

- Förteckning över ämnen som är godkända för användning hos landlevande djurarter som används för livsmedelsproduktion eller ämnen som ingår i ett läkemedel för humant bruk som är godkänt i unionen och som får användas hos **vattenlevande arter som används för livsmedelsproduktion** i enlighet med artikel 114.1

Mer information om alla delegerade akter och genomförandeakter:

https://food.ec.europa.eu/animals/animal-health/vet-meds-med-feed/implementation_en

Det är mycket viktigt att rapportera biverkningar (läkemedelsövervakning).

Biverkningar är:

Oavsiktlig, ogynnsam reaktion hos djur på ett veterinärmedicinskt eller humant läkemedel

Bristande effekt av ett veterinärmedicinskt läkemedel

Miljöolyckor efter användning av ett veterinärmedicinskt läkemedel

Skadliga reaktioner hos människor

Överskridande av MRL när karenstiden har iakttagits

Varje misstänkt överföring av ett smittämne via läkemedlet

Glöm inte att rapportera biverkningar, inklusive bristande effekt!

Varför rapportera? För att säkerställa säkerheten, övervaka effekten, förebygga skador, vägleda regleringen och informera forskningen.

Hur och var uppstår läkemedelsavfall?

Hur?

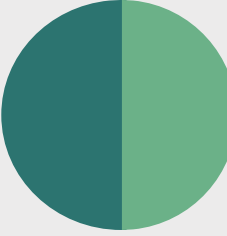
- ✓ Primärförpackning och rester av läkemedel efter avslutad användning.
- ✓ Läkemedel som har passerat utgångsdatum eller som inte har förvarats enligt anvisningarna.
- ✓ Förskrivning av en mängd som överstiger den erforderliga mängden
- ✓ Oavslutad behandling på grund av administreringssvårigheter, biverkningar, ändrad behandling eller att djuret avlidit under behandlingen.

- ✓ Alla (förskrivare och användare) är ansvariga för att minimera läkemedelsavfall.

Vem?

- ✓ Läkemedelsavfall ska förvaras i en särskild behållare, soptunna eller anläggning för att säkerställa ett adekvat skydd för djurhälsa, människors hälsa, foder, livsmedel och miljö, och måste separeras från andra lager av veterinärmedicinska läkemedel för att säkerställa att avfallet inte kan användas av misstag.

- ✓ Avfallet måste bortskaffas i enlighet med produktresumén (SPC) och nationell avfallslagstiftning.

Nationella bestämmelser

Läkemedelsövervakning
Kassering av läkemedelsrester
Behandlingsriktlinjer

Sverige, 15 april 2026

Funded by
the European Union

Vem ska rapportera misstänkta biverkningar?

- Alla får rapportera
- **Veterinärer är skyldiga att rapportera alla biverkningar**
Det ska göras till Läkemedelsverket

LVFS 2012: 15, § 13:

"Veterinärer ska snarast rapportera till Läkemedelsverket samtliga allvarliga biverkningar hos djur, samtliga oförutsedda biverkningar hos djur, sådana biverkningar som synes öka i frekvens hos djur samt samtliga biverkningar hos människor. Rapporteringsskyldigheten gäller även misstänkta biverkningar samt biverkningar vid icke avsedd användning av ett veterinärmedicinskt läkemedel. Veterinären ska rapportera motsvarande biverkningar som anges i första stycket avseende humanläkemedel i veterinärmedicinsk användning."

Varför rapportera? Rapporter om biverkningar är den viktigaste datakällan för övervakning av dessa!

Elektroniskt rapporteringssystem (E-tjänst) för att underlätta rapporteringen

E-tjänst för att rapportera misstänkta biverkningar hos djur eller människa vid användning av läkemedel till djur.

Rapportera misstänkta biverkningar

Rapportera **misstänkta** biverkningar

- **Även om sambandet med läkemedlet inte är klart!**

Avfallshantering veterinärmedicinska läkemedel

Nationella föreskrifter

- ✓ Enligt den svenska miljöbalken måste varje kommun besluta om ett avfallshanteringssystem. Detta inkluderar föreskrifter för avfallshantering.
- ✓ Företag, såsom veterinärkliniker, är skyldiga att anpassa sina avfallshanteringsrutiner till kommunens avfallshanteringsplan och att känna till innehållet i lagstiftningen som rör det avfall som företaget genererar.
- ✓ Läkemedel omfattas av det avfallshanteringsansvar som åläggs producenter enligt kapitel 15 i miljöbalken och föreskrifter om producentansvar. Företag kan ingå avtal med leverantörer, apotek eller företag som hanterar specialavfall om att ta emot läkemedelsavfall.
- ✓ Insamling av läkemedelsavfall från hushåll, både för människor och djur, sköts av apotek, som sedan hanterar det i enlighet med gällande lagstiftning.
- ✓ Cytostatika/cytotoxiska läkemedel som regleras av Arbetsmiljöverkets föreskrifter och allmänna råd om risker i arbetsmiljön (AFS 2023:10) klassificeras som farligt avfall och kräver särskilda rutiner.
- ✓ Läkemedelsavfall, inklusive cytostatika och cytotoxiska läkemedel, måste förbrännas i en anläggning som är godkänd för hantering av sådant avfall.

• Rekommendationer från Läkemedelsverket

Publiceras på Läkemedelsverkets webbplats och distribueras till svenska veterinärer i tryckt version.

Behandlingsrekommendationer för antibiotika för olika djurarter (på svenska)

Grisar, nötkreatur och får, hästar, hundar, fjäderfä, (katter)

Omfattar vanliga infektionssjukdomar för varje djurart.

Ger information om hur man prioriterar mellan aktiva antimikrobiella substanser och administreringsformer, och hur man doserar för att uppnå tillräcklig effekt och minska risken för resistens i situationer där behandling är nödvändig.

Framtagna enligt en standardiserad process:

Forskare och kliniska experter engagerade

Aktuell vetenskaplig kunskap sammanställd i översiktsartiklar.

Workshop för att nå konsensus på grundval av vetenskapliga bevis och klinisk erfarenhet

Både behandlingsrekommendationer och översiktsartiklar publiceras på MPA:s webbplats

• Policy och riktlinjer från Sveriges Veterinärförbund

Majoriteten av veterinärerna är medlemmar, dessa dokument är tillgängliga för (och används av) medlemmar och icke-medlemmar

Allmän policy för ansvarsfull användning av antibiotika

<https://svf.se/media/vjdmarm/svf-policy-on-prudent-use-of-antibiotics-3.pdf> (engelsk version)

<https://svf.se/foerbundet/policydokument/antibiotikapolicy/>

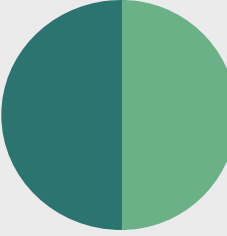
Betoning på förebyggande åtgärder, god praxis, nytta kontra risker, grundläggande strategi (diagnostik och behandlingsval)

Riktlinjer för olika djurarter (på svenska, vissa även tillgängliga på engelska)

<https://svf.se/veterinarmedicin/svfs-riktlinjer/>

Mer praktiskt inriktade, en för hästar, en för nötkreatur, en för får och getter och en för hund och katt

Behandlar alla vanliga infektioner, per organsystem
Råd om strategiska val, diagnostik, alternativa (utan antibiotika) behandlingar

Nationella bestämmelser

Anmälningsspliktiga sjukdomar
och annat arbete mot
antimikrobiell resistens

Sverige, 15 april 2026

Funded by
the European Union

- Antibiotikaresistenta bakterier – anmälningsplikt

Det råder anmälningsplikt för MRSA, MRSP, andra meticillinresistenta koagulaspositiva stafylokocker samt ESBL_{carba}, särskilda krav gäller både för den veterinär som tar provet och för laboratoriet.

Om den veterinär som tar provet skickar prover för analys till ett laboratorium utanför Sverige, övertar den provtagande veterinären laboratoriets anmälningskyldigheter.

Anmälningsplikten för antibiotikaresistenta bakterier gäller:

Endast indexfall för pälsdjur, vattenlevande djur och livsmedelsproducerande djur
Indexfall och alla andra fall för alla hästdjur och alla andra djur.

- Anmälningsspliktiga resistenta bakterier ger bättre kunskap om förekomst

Resistens	Inga fall/år	Djurart	Kommentar
MRSA	~25	katter, hundar, hästar	
MRSA	sporadisk	nötkreatur	60 isolat undersöktes 2024, 0 MRSA
MRSA	sporadisk	svin	Upptäckt i basundersökningen 2025
MRSP	~50	hundar	Stabilt antal fall sedan 2011 50 % lägre än antalet fall 2009
CPE	0	-	Ej bekräftat hos husdjur i Sverige
ESBL/pAmpC	~50	katter, hundar, hästar	Ej anmälningsspliktigt, Låg förekomst hos friska lantbruksdjur

MRSA = Meticillinresistent *Staphylococcus aureus*

MRSP = Meticillinresistent *Staphylococcus pseudintermedius*

CPE = Carbapenemase producing Enterobacterales

ESBL/pAmpC = bredspektrum-betalaktamas/plasmide-medierad AmpC (ej anmälningsspliktigt hos djur)

- Hälsa- och sjukvårdshygien (K112) – unikt för Sverige

- Vårdrelaterade infektioner leder till ökad användning av antibiotika och ökad risk för antibiotikaresistens.
- Bristande hygien ökar risken för vårdrelaterade infektioner med resistenta bakterier.
- Därför finns det ett krav på att det ska finnas en hygienplan där veterinärmedicinsk vård tillhandahålls. Hygienplanen måste vara skriftlig, utom när en veterinär arbetar i sitt eget företag utan anställda och inte delar lokaler eller utrustning med någon annan.

AMRFV

Training

Tack!

